

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 160 (4410) СУБОТА, 23 СЕРПНЯ 2008 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Дорогі українці!

Вітаю вас з великим Національним святом — Днем Незалежності України!

Це моє перше привітання, коли я не хочу робити екскурси в історію. Історія та минуле важливі, але для мене важливіші сучасність та майбутнє нашої України.

У мене є тільки одна відповідь, що таке Національна ідея, — це сильна держава. Сильна ідеологічно, культурно, інтелектуально та економічно, потужна військово. Сильна держава — це здорова нація, здорова як фізично, так і психологічно.

Сьогодні проблема України не в її сильних опонентах, а в слабкій внутрішній політичній еліті, яка чи то не здатна, чи то не спроможна підняти нашу державу. Ця політична еліта не усвідомлює, що вона зобов'язана робити для держави та нації.

Українці не повинні турбуватися про прізвища керівників. Вони мають бути впевнені, що, незалежно від прізвища, ці керівники сповідують українські цінності та національну ідею. А якщо вони цього не роблять, то їм не місце в українській політичній еліті. Суспільство повинно мати механізми контролю за владою та заміни еліт.

Разом ми маємо докласти зусиль, щоб наповнити незалежність нашої країни справжнім змістом, докласти максимум наших зусиль, аби наблизити розквіт України.

З повагою

Арсеній ЯЦЕНЮК,
Голова Верховної Ради України.

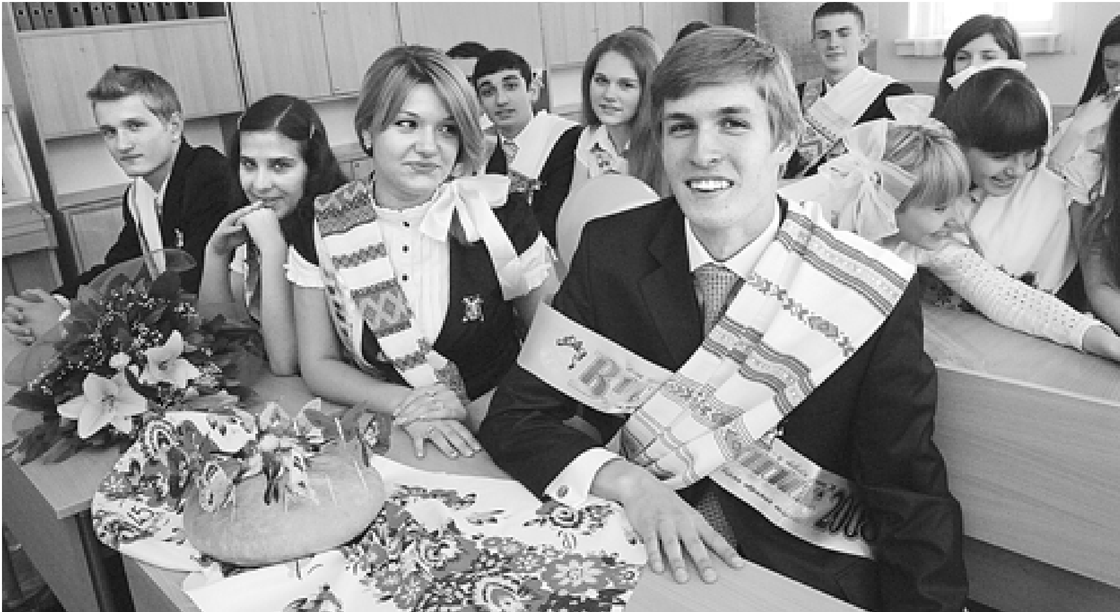

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Народжені у 1991-му

Ці фото відділяють 17 років. На лівому увічнено 24 серпня 1991 року. В той день, як відомо, Верховна Рада прийняла Акт про державну незалежність України. На знімку праворуч — ровесники Незалежності, цьогорічні випускники столичної гімназії №56. Вони молоді, красиві, щасливі, як і наша Держава. Вони — її майбутнє, вони — творці майбутнього країни.

У НОМЕР

Доля парламентської коаліції вирішується в суді

Як уже повідомляв «Голос України», Конституційний Суд (КС) почав розгляд справи про конституційність існування демократичної коаліції після виходу з неї двох народних депутатів. Конституційне подання до КСУ з цього питання подали 105 народних депутатів. СТОР. 2

КОРОТКО

❒ Укргідрометцентр повідомляє, що в ці святкові вихідні дні по всій Україні, крім західних і Житомирської областей, утримається надзвичайно висока пожежна небезпека.

❒ Кращим учням Миколаївщини вчора вручили паспорти під час церемонії підняття Державного прапора України.

❒ Спортсменів-рятувальників, які під час повені на Буковині врятували 600 дорослих та 71 дитину, відзначено нагородами омбудсмана України.

(За повідомленнями Укрінформу.)

ПОДІЇ

Про тих, хто виборював волю

розповідає виставка, присвячена Дню Незалежності та Дню Державного прапора України, відкрита у Черкаському обласному краєзнавчому музеї.

Знаменитим землякам: легендарному генерал-хорунжому армії УНР Юрку Тютюннику, незламним захисникам самостійної України, отаманам і козакам Холодноярської республіки, митрополитові Василю Липківському, письменникові Сергію Єфремову, члену уряду УНР професорові Федору Швецю, поету Василю Симоненку, політичному діячу В'ячеславу Чорноволу та іншим черкащанам, котрі зброєю, молитвою, публіцистичним словом виборювали омріяну незалежну Українську державу, присвятили експозицію виставки наукові працівники музею.

Серед експонатів — архівні документи, фотознімки, раритетні видання, особисті речі борців за свободу. Завершує екскурс у минуле — синьожовтий прапор, вперше піднятий у Черкасах неподалік пам'ятника Тарасові Шевченку на Театральній площі 3 листопада 1990 року, **інформує наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

Мільйонерів побільшало вчетверо

Як повідомили податківці, серед одинадцяти тисяч мешканців області, котрі зареєстрували свої доходи, восьмеро мають мільйонні статки. Ще четверо наблизилися до цієї планки впритул. Два роки тому тільки двоє офіційно заявляли про доходи такого розміру. Від 200 тисяч гривень до півмільйона в рік уже навчилися заробляти дванадцять подолян. Але хто і як здобуває мільйони, податківці не розповідають, **повідомляє наш хмельницький власкор Ірина КОЗАК.**

Тепло до помешкань може не дійти

Керівництво Луганської області стверджує, що чітко дотримується графіка підготовки до опалювального сезону. Однак тепло до помешкань луганчан у зазначений строк може не потрапити. Існують причини, усунення яких не залежить від регіону. Зокрема, Міністерство вугільної промисловості ще й досі не перерахувало жодної копійки з обіцяних 100 млн. грн. на прийняття соціальної сфери вугільних підприємств на баланс місцевих громад. Отже, реконструкція та ремонт мереж ЖКГ цього відомства штучно уповільнюється. Із значним запізненням Кабмін виділяє субвенції на державні програми у галузі. До нового опалювального сезону сьогодні в регіоні готові 75% котелень, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТІПОВА.**

Українські міліціонери — чемпіони світу!

Звання найсильніших уже вп'яте (!) завоювали українські правоохоронці на чемпіонаті світу серед поліцейських з міні-футболу. Змагання відбулися у селі Новопавлівка Бахчисарайського району.

У фінальному поєдинку між командами Харківського університету внутрішніх справ і Боснії та Герцеговини українці мали перевагу протягом усієї зустрічі. Але основний час завершився внічию — 1:1. Довелося бити післяматчеві пенальті. Влучнішими були господарі — 3:2. Вони й стали чемпіонами!

Учасники з багатьох країн відзначили чудову організацію змагань, чарівність Криму, гостинність українців і цінність антитерористичних «круглих столів» і семінарів, які пройшли в рамках цього чемпіонату, **передає наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Я ВАМ ПИШУ...

Хай переконають нас

Ми з дружиною — педагоги, пенсіонери, діти війни. Коли були кошти, передплачували по 10—15 видань. Тепер це для нас дороге задоволення, але «Голос України» вирішили передплачувати.

Газета подобається демократичністю, об'єктивністю у висвітленні подій в Україні і за її межами, різноманітністю інформації, увагою до питань економіки, політики, культури, освіти тощо.

Але хотілось би на сторінках газети читати матеріали про конкретних депутатів, щиросердні розповіді депутатів-мільйонерів (подейкують, що таких у Верховній Раді більше 50%), як вони досягли таких економічних вершин. Нехай-бо поділяться досвідом, а то в народі побутує версія про кримінальний характер їхніх мільйонів. Хочеться вірити, що це не так. Нехай переконають!

Генріх Степанович та Галина Василівна КОВАЛЬЧУКИ.

Севастополь.

Парад техніки, вишиванок, пісень та феєрверків

Сьогодні о 9.30 на майдані Незалежності вперше урочисто підніматимуть Державний прапор за участі Президента Віктора Ющенка. Там же глава держави вручить паспорти юнакам та дівчатам, яким виповнилося 16 років. А опісля візьме участь у церемонії покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку та М. Грушевському. Після урочистостей Президент вручить державні нагороди з нагоди Дня Державного прапора.

У цей час в центральному парку культури і відпочинку (Естрада Хрещатого яру) триватиме всеукраїнський фестиваль творчих родин національних меншин України.

Форум молодих лідерів України проведе громадське святкування Дня Державного прапора, яке розпочнеться о 12.30 з урочистої ходи від станції метро «Арсенальна» та продовжиться о 13.30 на головній площі Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр.». У програмі: показові виступи представників шкіл українських бойових мистецтв — «Спас» та «Бойовий гопак».

24 серпня

Заходи, присвячені Дню незалежності України, за участю керівників держави розпочнуться молитвою за Україну у Софії Київській. О 10 годині на майдані Незалежності відбудеться військовий парад і урочистий марш військ та військової техніки.

У Музеї народної архітектури та побуту України НАНУ також розпочнуться урочистості. Відбудеться молитва за Україну, виступи бандуристів, на ярмарковій площі киян та гостей столиці розважатимуть фольклорні колективи.

О 12.00 у столичному Гідропарку (Венеціанська протока) пройдуть змагання з вейкбордингу — European Wakeboard Masters. Учасники змагань — 20 кращих спортсменів-вейкбордистів, із 8 країн Європи, Росії і ЮАР.

О 17.00 у Парку культури та відпочинку «Перемога» відбудеться святковий концерт.

О 19.00 на майдані Незалежності розпочнеться молодіжний святковий концерт, який о 22.00 завершиться святковим феєрверком (до речі, їх планують провести в усіх обласних центрах).

У місті—супутнику Хмельницької АЕС Нетішині під час урочистостей з нагоди Дня незалежності України на центральному міському майдані розмінними монетами буде викладатися найбільший у нашій державі герб — Тризуб. В акції візьмуть участь усі бажаючі. Зібрані кошти підуть на благодійні цілі — лікування дитини.

У Харкові до Дня незалежності Українська народна партія проведе парад вишиванок. Збір учасників параду — 24 серпня о 10.30 біля пам'ятника Т. Шевченку.

Є найсвятіше слово на землі

Учора Національна парламентська бібліотека презентувала книжково–ілюстративну виставку «Є найсвятіше слово на землі. Одне. Високе. Світле: Україна», яка показує 17–річний шлях становлення нашої державності.

Конституційні процеси в незалежній країні, становлення та розвиток парламентаризму, діяльність та повноваження Президента, розвиток місцевого самоврядування висвітлюють документи, представлені у розділі «Державний прапор — символ суверенної держави» (до речі, серед книжок і «Еволюція влади» —літопис новітньої історії країни 1991—2007 років, яку підготували журналісти газети «Голос України»).

У розділі «Україна на міжнародній арені» презентують монографії та збірники наукових статей, які розкривають інтеграційні процеси нашої держави у світове співтовариство: представництво в ООН, стратегічне партнерство з сусідніми державами, участь у миротворчих ініціативах.

Соціально-економічні проблеми представлено в розділі «Інноваційні процеси соціально-економічного розвитку Української держави». Тема соціокультурної трансформації в сучасній Україні, визначення шляхів її культурного розвитку розкрита в розділі «Культура. Суспільство. Особистість».

А природні багатства країни, архітектурні шедеври, унікальні історичні місця яскраво проілюстровано переважно фотоальбомами в розділі «Барви рідної землі».

Завідуюча сектору соціокультурної діяльності Національної парламентської бібліотеки України Людмила Кудря готує стенди до відкриття книжкової виставки «Є найсвятіше слово на землі. Одне. Високе. Світле: Україна», присвяченої до Дня незалежності України.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Демократія — це виконання законів

Незалежність — не просто філософське поняття, а передусім створення власної держави, за яку так довго боролися. Оскільки за це пролито багато крові, то до неї треба ставитися шанобливо, а не підтримувати міф про те, що незалежність упала нам з неба, наче манна небесна. Таку думку висловив під час онлайн-конференції народний депутат кількох скликань, громадський і культурний діяч **Лесь ТАНЮК.**

За його словами, нація нині перебуває в такому стані, коли слово "демократія" стає для неї несимпатичним. Цей стан може поліпшитися лише завдяки могутній і сильній владі. "Якщо в шаховій партії кожен пішак чи кінь ходитиме куди хоче, це вже будуть не шахи. Повинна бути могутня і беззідмовна централізована влада. А демократія — це виконання законів, а не їх анархічний переступ. Удільні князьки завжди руйнували нашу державу, і їх доводилось об'єднувати "огнем і мечем". Це й була справжня демократія", — зазначив Лесь Танюк.

На його думку, ментальність українців за 17 років дуже змінилась. З одного боку, вони стали вдумливіші, стратегічніші. З другого — як недолюблювали владу, так і не поважають її й досі. Хоч вона нібито вже й українська. Це вкидає їх часом у розпач і примушує повертатись до тези "моя хата скраю". Але перед лицем великої загрози в країні знову прокидаються дух козацької непокори й активного спротиву.

Вл. інф.

Свято Чернігівського району

Урочисто відзначив 85-річчя Чернігівський район. На Красній площі було презентовано вироби майстрів району, а вже в обласному театрі — запальні танці, чарівний спів кращих самодіяльних колективів. Багато трудівників отримали цього дня нагороди, грамоти.

— Я вдячний долі за те, що мені випала можливість працювати і спілкуватися з добрими, розумними, талановитими і працьовитими людьми з вашого району, — такими щирими словами народний депутат України **Михайло ЧЕЧЕТОВ** розпочав своє привітання ювілярам. У ньому він відзначив багатьох невтомних звитяжців, лідерів сільгоспвиробництва, працівників медичної, просвітницької та освітньої ниви. «Я впевнений, — зазначив Михайло Васильович, — що величезний досвід прожитих років і надалі слугуватиме справі розвитку району, піднесенню добробуту його мешканців. І ми будемо разом працювати, щоб добра слава про нього линула далеко за його межі».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Припинити зводити рахунки

Сьогодні завершується дводенна поїздка лідера одноіменного блоку **Володимира ЛИТВИНА** до Харківської області. **Про це «Голосу України» повідомили у прес-службі Народної партії.** Планується, що відомий політик відвідає Харківський авіазавод, візьме участь у покладанні квітів до пам'ятника загиблим воїнам, зустрінеться з ветеранами та мешканцями обласного центру.

«Харківська область має передовий промисловий, науковий, інтелектуальний та аграрний потенціал. По суті, це — самодостатній регіон України. Я вже не кажу про те, що протягом 15 років Харків був столицею України», — зазначив Володимир Литвин, спілкуючись із журналістами відразу після прибуття. Виходячи з цього, на думку В. Литвина, харків'яни, які є авторитетними в різних сферах, мали б заявити свою позицію і поставити питання: або влада схаменеться і почне працювати, або голос колективної совісті поставить її на місце. «Тверезо і відповідально має прозвучати заклик до того, щоб замінити таку владу», — зазначив Володимир Литвин.

Не може далі продовжуватися зведення політичних рахунків у той час, як на периферії життя і діяльності влади залишаються проблеми житлово-комунальних тарифів, заробітної плати, пенсій, проблема цинічної корупції, яку усобливе українська влада. До того ж українська влада робить усе, щоб посварити Україну зі світом, з найближчими сусідами і головними нашими історичними партнерами. «Я маю на увазі, — зауважив Володимир Литвин, — ту односторонню, необ'єктивну позицію, яку зайняла Україна стосовно подій у Грузії». За його словами, на превеликий жаль, у країні сьогодні не чутно голосу моральних авторитетів, які могли б закликати владу до відповідальності. Таким моральним авторитетом, на його думку, не тільки могла б, а й просто зобов'язана виступити еліта Слобожанщини.

Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк

надіслав телеграми співчуття Голові Сенату Генеральних Кортесів Іспанії Франціско Хав'єру Рохо Гарсії та Голові Конгресу депутатів Генеральних Кортесів Іспанії Хосе Боно Мартінесу.

«Українські парламентарії з глибокою скорботою сприйняли звістку про численні людські жертви внаслідок жахливої авіакатастрофи в аеропорту «Барахас» міста Мадрид», — зазначає Голова Верховної Ради України.

Арсеній Яценюк попросив іспанських колег від імені народних депутатів України і від нього особисто передати найщиріші співчуття та слова підтримки рідним і близьким загиблих і побажання скорішого одужання постраждалим.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Доля парламентської коаліції вирішується в суді

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Позавчора представник суб'єкта права на конституційне подання, народний депутат України від Партії регіонів Олена Лукаш заявила, що допускає можливість того, що КС прийме рішення, яке не врегулює ситуацію стосовно конституційності існування демократичної коаліції після виходу з неї двох народних депутатів. Вона нагадала, що 105 народних депутатів просять КС дати тлумачення терміна «коаліція депутатських фракцій» і назвати підстави для припинення її діяльності. «На нашу думку, зменшення чисельності членів коаліції — менше ніж половина парламенту, тобто — менше ніж 226 — це підстава для припинення діяльності такої коаліції. Раніше такої думки дотримувалися і члени коаліції», — сказала Лукаш. При цьому вона навела для прикладу розділ 13 коаліційної угоди, в якому йдеться про те, що підставою для припинення діяльності коаліції є зменшення її чисельності до числа менше 226. «Сьогодні, коли це зменшення справді відбулося, наша коаліція дотримується іншої думки», — констатувала Олена Лукаш.

Представник від Верховної Ради в Конституційному Суді України по цій справі, народний депутат України від фракції БЮТ Андрій Портнов виступає за відміну розгляду КС питання про конституційність існування демократичної коаліції після виходу з неї двох депутатів, крім офіційного тлумачення терміна «коаліція депутатських фракцій». Зокрема, А. Портнов сказав: «Наша позиція полягає в тому, що суб'єктами формування коаліції є виняткого депутатські фракції... Конституційний Суд, гадаю, не повинен і не буде втручатися в діяльність законодавчої галузі влади. Ми свою позицію будуватимемо на тому, що КС не може регулювати своїми рішеннями ті питання, що регулюються виняткого законами України і повинні затверджуватися виняткого Верховною Радою. Тому з цілого ряду питань ми проситимемо припинити провадження і передати його на розгляд Верховної Ради України».

Конституційний Суд закінчив усне слухання справи і перейшов до закритої частини пленарного засідання для ухвалення рішення.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ЮВІЛЕЇ

Юрію Єханурову — 60!

Сьогодні міністру оборони **Юрію Івановичу ЄХАНУРОВУ** виповнюється 60 років. Він пройшов нелегкий шлях від робітника заводу залізобетонних виробів до найвищих посад у державі. Юрій Іванович очолював Фонд державного майна, працював Першим віце-прем'єр-міністром. А в 2005—2006 роках був Прем'єр-міністром країни.

Журналісти «Голосу України» знають його як відкритого, щирого співрозмовника, надійну людину. Колектив нашої газети щиро вітає Юрія Єханурова з ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, добра, радості та плідної праці на благо України. З роси та води!

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!

Заповітне «так!» народ видобув із глибин душі

20 січня 1991 року відбувся всекримський референдум: відновлювати чи не відновлювати державність у формі Кримської Автономної Радянської СР як об'єкта союзу і учасника союзного договору. Крим виступив за відновлення власної державності у складі УРСР («так» — 93,26 відсотка, «ні» — 5,6).

1 лютого почала роботу третя сесія Верховної Ради УРСР. Прийнято рішення про передачу підприємств і організацій металургійної та вугільної промисловості СРСР, що розташовані на території України, у власність республіки.

17 березня — референдум в УРСР: республіканське опитування для виявлення думки громадян стосовно зміни майбутнього Союзу.

До списку було внесено 37 млн. 732 тис. громадян, у голосуванні взяли участь 31 млн. 514 тис. (83,5 відсотка). 70,16 відсотка висловилися за збереження Союзу РСР як оновленої федерації рівноправних суверенних республік. Негативно відповіли 27,99 відсотка. 80,17 відсотка висловили згоду з тим, що Україна має бути у складі Союзу Радянських Суверенних Держав на засадах декларації про державний суверенітет. Кількість громадян, які відповіли «ні», становила 5,7 мільйона, або 17,97 відсотка.

Секретар комісії Верховної Ради УРСР з питань АПК Олександр Мороз:

«Безумовно, суверенність республік — ознака часу. Процес, що розпочався, об'єктивний. Він має свою внутрішню логіку і за нею буде розвиватися. Та, хоч як це парадоксально на перший погляд, гарантом незалежності учасників союзу є лише сам союз. Відстоювати ідею союзу сьогодні нелегко. Адже галасуй про негайну самостійність — і ти «патріот», «захисник нації». Агітуй за союз — і можеш стати «консерватором», «манкуртом», «яничаром» і т. д. На запитання обох бюлетенів я двічі відповім: «так».

Голова Української республіканської партії Левко Лук'яненко:

«Референдум — несправедливий, бо різні політичні сили не мають однакових умов і можливостей для політичного висвітлення своїх позицій. Компартія має в своїх руках радіо, телевізію, газети й величезні поліграфічні можливості...»

Голова Верховної Ради УРСР Леонід Кравчук:

«Я проголосував за такий Союз, у якому Україна була б суверенною державою, — з повними правами, такою, де була б господарем на своїй землі... Я голосував не просто за Союз, я проголосував за те, щоб зробити все для створення Співдружності Незалежних Держав».

19 червня Верховна Рада схвалила концепцію нової Конституції України (у преамбулі закріплюється соціалістичний вибір, форма державного правління — президентська республіка, форма державного устрою — унітарна держава, до складу якої входить Кримська Автономна Радянська Соціалістична Республіка, повноваження Президента обмежуються виключно функціями виконавчої влади. Конституція забороняє будь-які форми його тиску на Верховну Раду (в тому числі й право на її розпуск).

У середині червня Президент СРСР Михайло Горбачов направив на розгляд парламентів радянських республік проект нового Союзного договору з проханням розглянути його до кінця місяця. Український парламент після гарячих дводенних дискусій все ж таки вирішив відкласти обговорення новоогарьовського варіанта Союзного договору на два з половиною місяці. Таке рішення було несподіване і для центру, і для братніх республік. А на Заході воно навіть викликало сенсацію. Народні депутати доручили парламентським комісіям розглянути договір і узгодити з Декларацією та іншими документами про суверенітет, а також підготувати економічні розрахунки та правові висновки щодо входження України до Союзу на умовах договору.

Народний депутат Сергій Головатий:

«У запропонованому Горбачовим проекті договору закладено не основи союзу держав, а проект єдиної федеративної держави».

Народний депутат Володимир Грабін:

«Дехто хоче ввести народ України в оману щодо самостійного життя українського народу. Давайте будемо поміркованими людьми. Давайте дійсно зважимо на дійсність. Хіба може сьогодні Україна, якщо буде самостійною, як дехто цього хоче, вижити?»

16 липня в Києві відбулися урочисті збори, присвячені Дню незалежності. З доповіддю виступив Леонід Кравчук: *«Річниця прийняття Декларації — це підтвердження нашої нездоланності, це день громадянської злагоди і надії на щасливе майбутнє».*

Перший заступник Голови Верховної Ради УРСР Іван Плющ:

«Дивує те, що більшість республік виступає за єдину політику зайнятості, єдину грошову одиницю, єдину фінансово-кредитну систему... Єдина, єдина, єдина. Якщо так буде, то нічого нового не створимо. Здається, більшість до нового й не прагне. Навпаки, тисне, щоб сказати: договір буде підписано... Я з цього приводу тричі виступав і сказав М. Горбачову: коли підносити так, що Україна готова до підписання Договору, то це все одно, що лити холодну воду на розпечене залізо».

19—21 серпня — спроба державного перевороту, так зване «ГКЧП» (з'явилася заява радянського керівництва, датована 18 серпня, яку підписали Г. Янаєв, В. Павлов, О. Бакланов: *«у зв'язку з неможливістю за станом здоров'я виконання М. Горбачовим обов'язків Президента та переходом його повноважень до віце-президента Г. Янаєва...»*

19 серпня Голова Верховної Ради Л. Кравчук виступив по українському телебаченню: *«На Україні надзвичайний стан не оголошено. Зберігається в цілому стабільна обстановка. На всій території республіки працюють законно обрані й сформовані органи державної влади і управління. Діють Верховна Рада, її Президія, уряд республіки, державні структури на місцях».*

20 серпня з'явилася заява Президії Верховної Ради УРСР: до рішення сесії Верховної Ради з цього питання положення постанов Державного комітету з надзвичайного стану не мають юридичної сили на території України.

24 серпня Верховна Рада України на позачерговій сесії ухвалює («за» — 346!) «Акт проголошення незалежності України», «виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року» і призначає на 1 грудня республіканський референдум на підтвердження акта проголошення незалежності.

«Народні депутати внесли до сесійної зали два національні українські прапори. Той, який був на танку, що захищав Верховну Раду Росії, передають Голові Верховної Ради. Л. Кравчук встановлює його. Другим великим блакитно-жовтим полотнищем обгортають стіл президії. Звучать тривалі оплески. Група депутатів з піснею «Ще не вмерла України...» покидає зал засідання». («Голос України» від 29 серпня 1991 р.).

25 серпня з'являється Указ Президії Верховної Ради України про тимчасове припинення діяльності Компартії *«у зв'язку з наявністю матеріалів, що свідчать про участь органів КПУ в державному заколоті останніми днями».*

Олександр Ємець, голова Комісії у правах людини:

«Наш народ мав би вірити, що в Радянському Союзі, попри всі проблеми з розвитком демократії, достатньо можливостей для мирних, парламентських змін у вищих ешелонах влади».

Олександр Мороз:

«Вранці 20-го числа після зустрічі з Гуренком мені легше було давати інтерв'ю кореспондентові Бі-Бі-Сі. Зокрема, про позицію депутатів — українських комуністів, про те, що ми довіряємо Президії і Голові Верховної Ради і що курс на суверенітет залишається для нас незмінним».

Народний депутат Ігор Юхновський:

«Якби він (переворот) вдався, країна стікала б кров'ю так, як не було жодного разу в історії людства... Незалежність, одержана шляхом референдуму, є справжньою незалежністю. Усі цивілізовані країни світу одержували незалежність як результат вільного волевиявлення народу».

30 серпня — низка указів Президії Верховної Ради: про передачу підприємств установ та організацій союзного підпорядкування, розташованих на території України, у власність держави, про підпорядкування Україні внутрішніх військ, що дислокуються на її території, про підпорядкування Україні прикордонних військ, що дислокуються на її території.

4 вересня — постанова Верховної Ради про підняття над будинком парламенту синьо-жовтого прапора.

20 вересня — Постанова Верховної Ради «Про створення СБУ».

Л. Кравчук за підсумками багатоденного візиту до Америки, Канади та Франції на початку жовтня на прес-конференції заявив: «Світ чекає, щоб на географічній карті з'явилася повнокровна, повноправна демократична держава, ім'я якої Україна».

8 жовтня — постанова Верховної Ради «Про порядок введення в дію Закону України «Про громадянство України».

4 листопада — закон про національну гвардію.

1 грудня на референдумі українці підтвердили незалежність та обрали першого Президента Леоніда Кравчука.

На запитання «Чи підтверджуєте ви Акт проголошення незалежності України?» «так» відповіли 28.804.071 особа, або 90,32 відсотка громадян, «ні» — 2.417.554, або 7,58 відсотка.

За Леоніда Кравчука проголосувало 61,59 відсотка (а за його найближчого конкурента В'ячеслава Чорновола — 23,27).

Через декілька днів з'явилася заява Президента Росії Бориса Єльцина про визнання Росією незалежності України.

Перший заступник Голови Верховної Ради Іван Плющ (5 грудня його обрано Головою Верховної Ради): *«День першого грудня цього року ввійде в історію не тільки України, а й усього світу як день відродження державності України, народ якої всім славним і чесним родом виборов право бути рівним серед інших народів, жити вільно, розвивати свою мову, культуру, економіку. Здійснилося віковічне прагнення народу мати свою державу, бути її господарем. Має ж бо право соборна Україна бути сама собою. А тим паче, коли за це право так дорого заплачено. На карті світу з'явилась європейська держава, назва якій Україна. Настав новий етап суспільного розвитку. І ми повинні, ми зобов'язані все зробити для того, щоб наша Україна стала квітучою, а народ України став щасливим. Важливою подією в житті нашого народу і всієї України є всенародне обрання на альтернативній основі Президента України. І те, що ним став Леонід Макарович Кравчук, Голова Верховної Ради, є ще одним підтвердженням зростаючого авторитету Верховної Ради в нашого народу. Я знаю, що висловлю загальну думку, коли скажу, що ми сьогодні маємо повне право, маємо виключне право сміливо і голосно сказати: «Слава Україні! Слава народові її!»*

Олесь Гончар, письменник, голова Українського республіканського комітету захисту миру:

«Сталася подія справді європейської і планетарної ваги. Незважаючи на піднятий шквал дезінформації, українофобії, незважаючи на шантажі й погрози високопосадових стратегів, залякування преси та телевізії, виявилося, що люди наші сьогодні не такі вже й ляκливі, що часи тоталітарного страху більше над нами не владні. Інсинуації й вигадки Україна слухала терпляче. Таким вже є її національний характер. Проте, залишаючись зі своєю совістю сам на сам, народ України видобув із глибин душі заповітне оте своє вирішальне магічне «Так!». Народження молодої Української держави — це нині свято для всіх. Зокрема для тих, кому президентська булава не дісталася. Бо, гадаю, поразки ніхто з кандидатів у Президенти не зазнав, бо вели вони боротьбу по-лицарськи, чесно, достойно, з чуттям відповідальності перед Україною, чим сприяли піднесенню самосвідомості народу, явивши найдальшим регіонам взірець політичної культури і цивілізованості. Тож спасибі їм за це! Слава нашій Україні — воскресаючій, незалежній, соборній! Слава їй на вічні віки!»

Президент України Леонід Кравчук:

«Хотів би щиро привітати всіх вас і поздоровити з вікопомною подією в житті нашого народу — народженням нової України. Вона народилася на основі волевиявлення народу, за найвищими законами демократії.

Народ України перед усім світом показав свою волю і розум, своє одвічне устремління до свободи і власної державності. І здійснив він це в мирі і злагоді. З великою історичною перемогою вас, дорогі друзі!»

7—8 грудня в Мінську Голова Верховної Ради Республіки Білорусь С. Шушкевич, Президент РРФСР Борис Єльцин та Президент України Леонід Кравчук підписали угоду про створення Співдружності Незалежних Держав і оголосили таким, що втратив чинність, договір від 1922 року про утворення СРСР.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ та Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

ГОЛОС УКРАЇНИ № 160 (4410)
СУБОТА, 23 СЕРПНЯ 2008

XVII століття:

Після занепаду внаслідок усобиць та монголо–татарської навали у XIII ст. Київської Русі на теренах нинішньої України кілька століть господарювали воєводи, управителі, намісники інших держав. Нечисленні залишки місцевої еліти поступово забували традиції, історію свого народу і ставали на службу колонізаторам.

Українська державність виборювалась у стихії опору. Козацькі війни проти релігійних утисків, за краще життя рік за роком додавали українцям сили. Особливо в цьому плані стало визначальним XVII століття.

Приборкана стихія

1618. На теренах Київщини, Житомирщини повсталі козаки розоряли маєтки польської шляхти. Ці стихійні ватаги були «втихомирені» на якийсь час ідеєю походу на Москву, в результаті цього можливістю потрапити до козацького реєстру. Оскільки похід королевича Владислава на Москву складався невдало, козацький зверхник Петро Сагайдачний «виторговував» у поляків вигідні для українців умови — збільшення платного козацького реєстру, забезпечення православної віри в Україні, визнання судової й адміністративної автономії. Воєнна тактика гетьмана, його організаторські здібності врятували королевича Владислава від поразки. Похід на Москву, а потім на Хотин показали, що на території нинішньої України виросла значна сила, з якою потрібно рахуватися. Козаки, виступаючи на боці Речі Посполитої, здобували собі славу цілковитим розгромом московських військ, узяттям острогів. У результаті цього від Московії було відвойовано Чернігівщину (захоплена в 1500 р.), що через кілька десятиліть стала центром Гетьманату.

Поводир козаків П. Сагайдачний зумів об'єднати цю суміш неприборканих енергій і ввести її в русло захисту своєї території проживання від посягань сусідів, утвердження порядків, які пізніше стали фундаментом будівництва козацької державності.

Виборoли свободу і... знову піддалися

1648—1657. Національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького звільнила Україну від польського панування, встановила на її теренах владу переможців — полкову адміністрацію, але... через брак державницького досвіду в лідерів, що об'єднали козацьку стихію, не змогла розпорядитися виборeними здобутками. Головною метою повсталих було здобути волю. Це їм вдалося. Та власна воля без незалежної держави — це колізійна ситуація, яка в ту добу вирішилася не на користь прагнучих «прав і свобод». Пошук «кращого» монарха не вирішив проблеми української спільноти. Відійшовши від польської залежності, вона опинилась у 1654 р. в підданстві московських царів, які в наступні роки грубо ігнорували та фальшували домовленості з Б. Хмельницьким та його наближеними. Разом з тим у ході протесту українського люду проти релігійного утиску, важких умов буття в 1648—1653 рр. з'явився прошарок козацьких лідерів, які проявили себе в ділі, політичній боротьбі, визвольних змаганнях. Здобувши впливове становище, вони були зацікавлені дедалі більше у створенні умов надійності власного урядування. Саме в цьому середовищі пізніше зароджуються різні проекти кращого буття українців.

Гадяцька угода

1658—1659. Після укладення 18 вересня 1658 року Гадяцького трактату між Польщею та Гетьманщиною, згідно з яким остання як Велике Князівство Руське на федеративних умовах входила до складу Речі Посполитої, на кордонах з Україною нарощували сили царські війська, які провокували опозицію гетьмана до виступів. І. Виговський у грудні 1658 р., а також січні 1659 р. шле послів до Яна Казимира з проханням відчутніше допомогти, бо російські полки крок за кроком просувалися у глиб гетьманської території. У складі одного з таких посольств «просити людей на поміч» були Ю. Немирич, Г. Лісницький та батько І. Мазепи — С. Мазепа. Писар королівського посла до козаків Станіслава Беньовського Криштоф Перетяткович у своїх записках про 1659 рік згадує, що на сейм, який відбувся у Варшаві 4 квітня, «для затвердження гадяцької угоди приїхало багато знатних козаків, між ними були: Самченко — рідний дядько Хмельницького, Костянтин Виговський — рідний брат гетьмана, Груша — генеральний писар Війська Запорозького, Грицько Лісницький — миргородський полковник, Мазепа та інші». Поляків насторожили гадяцькі умови щодо ліквідації унії і права займати уряди у «воєводствах руських» тільки православним. В Україну до Виговського знову закурсували посли.

Нарешті 10 червня 1659 р. король Ян Казимир разом з польською верхівкою склали присягу про те, що будуть свято дотримуватись умов узгодженої в ході дискусій, переговорів Гадяцької угоди.

Червень—вересень 1659 року був насичений доленосними подіями в житті України. Відбулася знаменита Конотопська битва, в якій війська І. Виговського вщент розбили 100-тисячне московське військо. Водночас вона стала точкою відліку останніх днів правління гетьмана. Частина правобережної козацької верхівки, невдоволена затвердженою сеймом редакцією Гадяцької угоди (з 24 її пунктів сім відхилено, а шість скориговано), а також передусім промосковсько настроєні лівобережці зачинають опозиційне повстання. У ході його йде жорстоке винищення прибічників Виговського, їхніх сімей. Московське військо князя Ю. Баратинського, йдучи на Київ, стратило більше 3000 «зрадників». Під Кобижчею на Чернігівщині вбито Юрія Немирича. У вересні 1659 року І. Виговський залишився без війська і змушений був шукати прихистку. Тоді ж , як повідомляє у своєму літописі Самовидець, князь Ромодановський «з войском Борозни достал, одних порубали, а других в полон выбрали и місто спалили».

Міцні московські кайдани

1668. Коли гетьман Іван Брюховецький «учинил раду с полковниками, судями и усею старшиною, и поприсягли себі, же юже конечно отступити от его царского величества», то російські каральні війська під керівництвом князя Ромодановського у відповідь спалили Переяслав та Ніжин і жорстоко придушили розпочате повстання.

Усупереч українським інтересам

1679. За царським наказом відбувся «великий згін» населення з Правобережжя. Людей примусили насильно перейти на Лівобережжя, їхні житла спалили, щоб покинуті згарища міст і сіл більше не приваблювали завойовників, різних авантюристів. У цій справі І. Самойлович відрядив до Москви І. Мазепу та свого небожа, гадяцького полковника Михайла Гадяцького. Вони мали переконати царських урядовців у розширенні меж Гетьманщини за рахунок слобідських полків. «На сю сторону, — зазначали посланці, — с той стороны Днепра перешло одиннадцать полков, но теперь их осталось у нас одна треть (понад 20 тисяч сімей. — **Авт.**), а две доли пошли прежде в слободские полки и там жительствуют. Пусть бы великий государь указал полки слободские, населенные малороссиянами, — сумский, харьковский, ахтырский и рыбинский, — отдать под гетманский

1917 рік. Від держави без армії

Внаслідок Лютневої революції та зречення Миколи II в Російській імперії влада перейшла до Тимчасового уряду, котрий мав підготувати та провести вибори до Установчих зборів. В Україні після надходження перших звісток про революційні зміни почав ширитися національний рух, і вже 4 березня було утворено Українську Центральну Раду (УЦР), а її головою обрано Михайла Грушевського, котрий на той час іще перебував у вигнанні.

«Задовольнити вимоги Української Центральної Ради неможливо»

9 березня 1917 року УЦР звернулася з відозвою до українського народу, в якій повідомляла про падіння царського уряду та утворення уряду тимчасового, який незабаром скличе Установчі збори. «Впали вікові пута. Прийшла воля всьому пригніченому людові, всім поневоленим націям Росії. Настав час і твоєї волі й пробудження до нового, вільного, творчого життя, після більш як двохсотлітнього сну. Уперше, український тридцятип'ятимільйонний народе, ти будеш мати змогу сам за себе сказати, хто ти і як хочеш жити, як окрема нація», — писалося у відозві.

УЦР закликала українську громадськість взяти активну участь у виборах до Установчих зборів, організовуватися в політичні та громадські товариства, домагатись від Тимчасового уряду запровадження української мови в шкільних, судових та урядових закладах.

Як бачимо, на початку свого існування середовище УЦР не тільки не визріло до проголошення самостійності України, але навіть не мало чітких автономістських устремлінь. Тож головне завдання УЦР — утвердження національно-територіальної автономії України у складі Російської федеративної республіки — було сформульоване лише після 14 березня, коли до Києва прибув М. Грушевський, але вже 1 квітня цю вимогу підтримало стотисячне віче на Софійському майдані у Києві.

Невдовзі, з 19 по 21 квітня, у Києві відбувся Всеукраїнський національний конгрес, який переобрав Центральну Раду, перетворивши її, по суті, на український передпарламент. Конгрес підтвердив головування Михайла Грушевського у Центральній Раді та обрав його заступниками Володимира Винниченка і Сергія Єфремова. В ухваленій делегатами конгресу резолюції містилася настанова домагатися широкої національно-територіальної автономії України у складі федеративної Російської республіки, тож у травні учасники загальних зборів УЦР постановили направити до Петрограда офіційну делегацію для переговорів із Тимчасовим урядом у справі автономії України.

Проте успіху ці переговори не мали: у відповідь на пропозицію видати акт про принципову згоду на відновлення на території 12 губерній національно-територіальної автономії України, Тимчасовий уряд відповів, що «задовольнити вимоги Української Центральної Ради неможливо». УЦР, після обговорення 1 червня звіту делегації про переговори з Тимчасовим урядом, ухвалила резолюцію, в якій зазначалося, що оскільки уряд свідомо пішов усупереч інтересам трудового народу України та власним заявам про визнання права народів на самовизначення, Центральна Рада має «звернутися до всього українського народу з закликом організуватися і приступити до закладання підвалин автономного ладу в Україні».

Два універсали Центральної Ради

У проголошеному 10 червня 1917 року I Універсалі Центральної Ради зазначалося: «Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають — вибрані вселюдним, рівним, прямим і тайним голосуванням — Всенародні Українські Збори (Сейм). Всі закони, що повинні дати той лад тут у нас, на Вкраїні, мають право видавати тільки наші Українські Збори. Ті ж закони, що мають лад давати по всій Російській державі, повинні видаватися у Всеросійськім парламенті».

В документі наголошується, що оскільки Тимчасовий уряд відкинув усі домагання, то Українська Центральна Рада видає цей універсал до всього народу й оповіщає: однині самі будемо творити наше життя. Таким чином, з проголошенням I Універсалу УЦР фактично перейшла в опозицію до Тимчасового уряду, що змусило уряд вислати до Києва делегацію для переговорів у складі міністрів І. Церетелі, О. Керенського, М. Терещенка. Ці переговори завершилися компромісом, який знайшов своє відображення у II Універсалі Центральної Ради від 3 липня 1917 року. В документі зазначалося, що оскільки Тимчасовий уряд не відкидає права кожного народу на самовизначення, а лише відносить остаточне вирішення цього питання до скликання Установчих зборів, то «Центральна Рада, яка завжди стояла за те, щоб не одділяти Україну од Росії», вирішила, що домовленість про визнання Тимчасовим урядом Генерального Секретаріату УЦР як вищого органу для керування крайовими справами в Україні забезпечить бажане наближення управління краєм до потреб місцевої людності в можливих до Установчих зборів межах.

Далі УЦР наголошує, що «рішуче ставиться проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійських Установчих зборів».

Однак, незважаючи на поступку Центральної Ради та досягнуті 3 липня домовленості, 4 серпня Тимчасовий уряд офіційно відхилив запропонований УЦР «Статут вищого управління на Україні», а натомість затвердив «Тимчасову інструкцію Генеральному Секретаріатові Тимчасового уряду», яка значно звужувала права України. Зокрема, Генеральний Секретаріат мав затверджуватися Тимчасовим урядом, а його повноваження замість території 12 губерній обмежувалися лише п'ятьма — Київською, Волинською, Подільською, Полтавською та Чернігівською.

Обговорення цього документа на пленумі Центральної Ради призвело до політичної кризи, оскільки одна її частина пропонувала відкинути інструкцію як таку, що «ламає згоду УЦР з Тимчасовим урядом від 3 липня», а друга закликала погодитися з цим документом, зважаючи на його тимчасовість, та використати його для офіційної легалізації влади УЦР і Генерального Секретаріату.

Врешті-решт перемогла остання точка зору, але затяжні дебати призвели до того, що практично до середини вересня Генеральний Секретаріат так і не розпочав своєї роботи. Тож унаслідок анархії, яка дедалі більше охоплювала Україну, реальний вплив УЦР не поширювався навіть на визначені п'ять губерній, а її представники, замість розбудовувати владу на місцях та перебрати на себе відповідальність за наведення ладу, продовжували мітингувати та дебатувати.

«Віднині Україна стає Українською Народною Республікою...»

Невідомо, скільки б тривала така невизначеність, якби 7 листопада із Петрограда не надійшла звістка про більшовицький переворот та повалення Тимчасового уряду. Тож наступним кроком Центральної Ради стало оприлюднення 20 листопада 1917 року III Універсалу, яким проголошувалася Українська Народна Республіка. Проте далі УЦР уточнювала, що бачить УНР у складі федеративної Росії. «Не відділяючись від республики Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими помогти всій Росії, щоб вся республіка Російська стала федерацією рівних і вільних народів. До Установчих зборів України вся власть творити лад на землях наших, давати закони й правити належить нам, Українській Центральній Раді, і нашому правительству — Генеральному Секретаріятові України», — зазначалося в документі.

Окрім того, III Універсалом Центральна Рада принаймні декларативно поширювала свою владу на Київщину, Поділля, Волинь, Чернігівщину, Полтавщину, Харківщину, Катеринославщину, Херсонщину і Таврію (без Криму) та наголошувала, що питання входження до складу УНР частин Курщини, Холмщини, Вороніжчини та інших суміжних губерній і областей, де більшість населення українська, має бути вирішене за згодою організованої волі народів.

Пропаща сила

Чи не головною проблемою Центральної Ради було те, що проголошені в універсалі наміри не мали твердого опертя на збройну силу. Бо, на відміну від лідера більшовиків Леніна, котрий заявляв, що «революція лиш тоді чого-небудь варта, коли вона вміє захищатися», більшість діячів УЦР вважала, що демократичній Україні нічого не загрожує, тож дбати про націоналізацію армії передчасно. Наприклад, 5—10 травня 1917 року в Києві відбувся I Всеукраїнський військовий з'їзд, який, підтримавши автономію України, від імені 900 тисяч «організованого озброєного українського народу» висунув вимогу про негайну націоналізацію армії за національно-територіальним принципом; 5—7 червня 1917 року II Всеукраїнський військовий з'їзд, 1.976 делегатів якого представляли 1.732.444 українізованих військових, знову закликав до націоналізації армії, тож за належної уваги до справи Центральна Рада могла сформувати міцну військову силу.

Проте доводиться констатувати, що більшість її діячів не тільки не переймалася будівництвом національної армії, але й виступала проти таких закликів. Зокрема, заступник голови Центральної Ради В. Винниченко у «Робітничій газеті» взагалі виступив проти створення національної армії, заявивши, що «не своєї армії нам, соціал-демократам і всім щирим демократам, треба, а знищення всяких постійних армій». А оцінюючи домагання українських військовиків стосовно створення власної армії, він у тій же «Робітничій газеті» зазначав, що іти назустріч шуканням народу потрібно «не так, як ідуть деякі з українців, що мріють про свою постійну, регулярну армію, про війни, гетьманів і тому подібну негарну, криваву старовину, а так, як вимагає новий нап-

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!

У пошуках волі

регимент, потому что все эти полки, как и гетман и все войско запорожское, такие же малороссияне и одного государя подданные, и тогда бы гетман ведал, где этих правобережных жителей разселить, и над всеми начальствовал бы гетман, как ныне бояре начальствуют». На це їм сказали, що вже наказано провести межування між слобідським і малоросійським краями. І. Мазепа в це не повірив: «Нам сомнительно, что указано отмежевать и ограничить слобожан от нас. Межевать их не для чего: и слободская Украина, и малороссийские городы — под державою одного великого государя, и все жители — и в том, и в другом крае — его верные подданные». Хитрому задуму гетьманців не вдалося справдитися. Побоюючись посилення ролі гетьмана, цар не прийняв пропозицій Батурина.

1686. У січні 1686 року І. Самойлович відправив генерального осавула І. Мазепу зі своїм сином Григорієм, чернігівським полковником, до царів, В. Голіцина з метою переконати їх у недоцільності укладення мирного договору з Польщею. Якщо ж московський уряд уже визначився щодо угоди, то Мазепа повинен був запропонувати внести в неї положення про підпорядкованість Запорозької Січі тільки царю, непереслідування православних на Правобережжі та польських володіннях.

Генеральний осавул, виконуючи волю гетьмана, доводив, що польська влада «и не всякие присяги свои сохраняет, и овшем в якой бы присязе оказался им быти непожиток, тую ламлют и разоряют, що и за сих веков оны по собе показали не единожды».

Далі він спростовував польську ініціативу, щоб царські війська за укладеним договором ішли здобувати Крим. Цей виснажливий похід завершиться безрезультатно, «поневаж с Крыму есть еще им куды от войны, иле от так явной, ухилитися». До того ж нічого не дасть і захоплення фортець, оскільки їх важко буде утримувати через брак продовольства в окрузі. Разом із тим кримчани, скориставшись тим, що московське військо буде далеко від Московії, можуть учинити набіг на неї. Висловлені зауваги щодо Криму практично один до одного справдились у наступних походах на ординців. Практично всі вони завершилися або безрезультатно, або лише локальними перемогами.

Гетьманські посланці вже не змогли призупинити процес налагодження співпраці між Російською державою та Польщею. 26 квітня 1686 року в Москві було підписано «вічний мир», у якому лише частково враховані інтереси Гетьманщини.

Місія Соломона

1689. Чернець Соломон, як колишній дорошенківець, не мав перепон для спілкування з гетьманом І. Мазепою, з яким його єднали три роки спільної праці. Достовірність його місії в Польщу спочатку не викликала сумнівів у Варшаві. І головним чином тому, що чернець, як зауважив король, мав «печатку велику з олова Запорозьку, і другу, меншу, з міді, власну шляхетного Мазепи».

Чернець з'явився у Львові орієнтовно 21—23 листопада 1689 року. За його «Діаріушем», він спочатку побачився з місцевим єпископом Й. Шумлянським, а вже той організував йому через день-два зустрічі з Яном Собеським, його оточенням у Жовкві. «І наказано мені листи читати перед королем, — оповідав автор щоденника. — Слухали те і гетьман, і маршалок, і підскарбій, і кухмістр, а іншим панам наказано вийти».

У читаних посланнях І. Мазепа скаржився на утиски Москви, просив протекції, захисту й допомоги у боротьбі з царями і запевняв, що татари будуть на його боці.

Нереалізований задум

1691—1692. Писар П. Сулими Григорій Волковський втік до Новобогородицького і 11 березня 1693 року на допиті в Бєлгороді давав боярину Б. Шереметьєву дуже важливе свідчення про те, що старший гетьманський канцелярист, «прибежав в Казыкерман, казыкерманскому бею объявлял писма и говорил, что де с теми писмами послал ево от гетмана писарь Василий Кочюбей в Крым к хану, чтоб он с ордами шол к малороссийским городам и, совокуплясь с малороссийскими войски, итить бы им сопча войною на великороссийские городы».

Сам допитуваний був свідком зустрічі Петрика з новим ханом у грудні 1692 року. «И как он, Петрушка, к тому хану пришол и пришод по их босурманской обыклости тому хану поклонился, — повідомляв перебіжчик, — и, поклонясь, положил перед него, хана, два писма; и те писма тот хан велел прочесть; и те писма перед тем ханом чтены. И писаны те писма к старому хану от гетмана и Кочубея, чтоб они татарове малороссийских городов с народом учинили мир, и собрався шли к малороссийским городам, и, совокупясь с малороссийским войском, итить бы им войною на великороссийские городы, так ж как было преж сего при Хмельницком (...). И те вышеписанные письма хан отдал ему, Петрушке, по прежнему; а у того де у гетманского писма припис гетманской руки, а печать войсковая». Оскільки І. Мазепа засудив акцію Петрика, виступив з військом проти орди і «гетьмана», то цьому зізнанню не повірили, а відтак перебіжчик почав рятувати своє життя, виправдовуючи гетьмана і В. Кочубея.

Разом з тим Г. Волковському не було ніякого сенсу обмовляти гетьмана, йти на такий смертельний ризик заради чиїхось підступних інтересів. Передаючи правдиві відомості, донощик розраховував, безумовно, на великі царські милості. Його інформація дійсно дуже багато важила.

Звернімо увагу на таку промовисту деталь: у 1699 році на боярина Бориса Шереметьєва, який вів перший допит Г. Волковського і, мабуть, десь висловлював невдоволення прикриттям справи, виходить військовий товариш Данило Васильович Забіла з доносом на гетьмана. У Москві співчутливо поставились до нього. Боярин сказав прибулому: «Правда, и мне гетман добра не желает. Поживи, коли так, в Москве, пока великий государь не воротится из-под Азова, и никуда не ходи, ни в приказ, ни к боярам, а как царь воротится в Москву, тогда подашь на гетмана челобитную в мои руки, а я сам представлю ее великому государю и буду ходатайствовать об оказании тебе милости».

Гетьман випередив чолобитника власним поясненням, і Петро І не взяв до уваги надіслану скаргу.

Вважаємо за необхідне сказати, що на заваді успіху справи Мазепи та його довірників значною мірою була велика залежність Кримського ханства від Османської держави. Щороку султан вимагав десятки тисяч кримчан на власні стратегічні війни, які призвели до послаблення Криму. Хани, прихильно ставлячись до намірів українців порвати з Московією, все ж не могли надати все своє військо для спільної успішної акції. Навіть виступивши в похід, вони часто повертали назад, бо несподівано отримували наказ іти на інші, важливіші для султана, війни.

У самому Кримському ханстві безперервно тривала боротьба за владу. Петрикові, який агітував орди йти проти Москви, знатні кримчани сказали, що «в то время им не до войны стало; но надобно, чтоб им свое в Крыму зачатое дело совершить и успокоить, а когда да успокоитца и тогда они усмотря время будет пристойнее так о посылке воиск своих с ним на Русь и учинять».

Незважаючи на те, що антимосковське повстання не вдалося й зазнало поразки, підготовка до нього, діяльність Петрика позитивно вплинули на зміцнення автономних інститутів Гетьманщини, позицій гетьмана.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На світлинах: Михайло Хмелько. Переяславська рада; Конотопська битва 1659 р.

Репродукції з архіву автора.

До армії без території

рям загальнодержавного ладу в Росії, як говорить переконання демократа», тобто знищення всіляких армій.

Ставлення Генерального Секретаріату до розбудови власного війська дуже добре ілюструє доля II Українського корпусу Павла Скоропадського. Цей українізований за ініціативою майбутнього гетьмана в серпні 1917 року корпус на тлі тогочасної армії вирізнявся дисципліною і мав у своєму складі близько 60 тисяч вояків. Коли в листопаді 1917 року розагітований більшовиками II гвардійський корпус рушив на Київ, щоб установити там владу Рад, саме корпус генерала Скоропадського роззброїв збільшовичені війська та, не допустивши їх до Києва, спровадив до Росії.

Здавалося б, Генеральний Секретаріат хоча б у листопаді 1917 року мав відкинути ідею «знищення всіх армій» та опертися на віддані українській справі війська. Проте цього не сталося. Після того, як I Український корпус прибув до Києва та звернувся по підтримку до влади, Генеральний Секретаріат більшістю голосів відмовив у видачі Скоропадському з велетенських військових складів теплого одягу та продуктів для солдатів. Отож, проживши більше місяця в холодних вагонах, корпус почав розкладатися, а генерал Скоропадський подав у відставку. І коли на початку 1918 року більшовики пішли війною на Україну, корпусу вже не було.

Створений Центральною Радою в листопаді 1917 року Комітет з охорони революції не мав збройної сили, на яку б міг зіпертися. Зокрема, у постанові об'єднаного засідання представників Центральної Ради та Української ради Південно-Західного фронту наголошувалося, що «позаяк охорона ладу на Україні находиться в руках людей, вороже настроєних до українського руху і на котрі УЦР не може опертися в своїй праці, а українських частин на Україні, а особливо в Києві, у цей відповідальний момент майже немає», то потрібно «негайно активно підтримати Центральну Раду, пославши українських вояків до Києва». Але навіть після цього Генеральний Секретаріат не поспішав підтримати утворення постійної української армії та пропонував обмежитися формуванням «народної міліції». Тож на противагу такій позиції Центральної Ради на Київщині, Катеринославщині, Чернігівщині, Полтавщині, Херсонщині почалося стихійне формування загонів Вільного козацтва. Зародившись у середині 1917 року на Звенигородщині, в жовтні, під час з'їзду в Чигирині, 2 тисячі делегатів вже представляли 60 тисяч організованих вільних козаків.

Війна проти українського народу

Тим часом у листопаді значно активізувалися більшовики. Після провалу їхнього виступу з метою організувати в Києві переворот на зразок петроградського, вони спробували «висадити Центральну Раду зсередини». За їхнім задумом, слугувати цій меті мав I з'їзд Рад селянських, робітничих та солдатських депутатів, під час якого планувалося домогтися переобрання УЦР з таким розрахунком, щоб у ній переважали більшовики. Однак Центральна Рада, вчасно розгледівши можливу небезпеку від цієї акції більшовиків, подбала, щоб участь у цьому з'їзді, який розпочався 17 грудня 1917 року в Києві, взяло якомога більше делегатів від селянських спілок та українізованих військових частин. Як наслідок, із майже 2000 делегатів на більшовицьких позиціях стояло лише близько 150, тож вони покинули з'їзд.

Як писала тогочасна преса, «скликаний більшовиками для повалення Центральної Ради і встановлення на Україні більшовицької влади з'їзд перетворився на грандіозну маніфестацію співчуття Раді та на величезну антибільшовицьку демонстрацію».

Але, не зумівши «висадити Центральну Раду зсередини», цього ж таки 17 грудня Раднарком Радянської Росії, визнавши УНР, висунув Центральній Раді ультиматум, де звинувачував її в контрреволюційності та вимагав не пропускати на Дон, який відмовився визнати більшовиків, козачі війська і дозволити перекидання через Україну збільшовизованих військ.

Наступного дня Генеральний Секретаріат відхилив усі пункти ультиматуму Раднаркому, заявивши, що «відкидає всякі намагання народних комісарів вмішуватись у справу впорядкування державного й політичного життя в УНР» та що «претензії народних комісарів на керування українською демократією тим менше можуть мати яке-небудь виправдання, що ті форми політичного правління, які накидають Україні, дали на території самих народних комісарів такі наслідки, що цілком не викликають заздрості».

У відповідь Раднарком оголосив Центральній Раді війну. Показово, що ще 12 грудня Сталін у листі до українців тилу і фронту зазначав, що «між українським і російським народом не може бути конфлікту», але не минуло й тижня, як Радянська Росія розпочала війну проти українського народу. Що це війна саме проти українського народу, а не проти «контрреволюційної» Центральної Ради, визнавали й київські більшовики. Зокрема, 17 грудня, під час дискусії на обласному з'їзді РСДРП(б), який проходив у Києві, один з лідерів більшовиків в Україні Затонський зазначав: «Якщо виникне війна, то Росія не зможе вести її і з Доном, і з Сибіром, і з Україною, і з іншими. Поки що серед українців розколу немає і не передбачається, а тому доводиться вести війну з українським народом, а більшовиків тільки невелика купка». Інший більшовик, Александров, на це зауважив, що «розкол в українських масах уже почався, але ультиматум погрожує його зупинити. Нам доводиться воювати майже проти всього українського народу, а не проти Ради». Після цього більшовик Зайцев запропонував «підтримати народних комісарів». «Треба тут же, на Україні створити військовий центр, бо Пітеру незручно вести війну».

А оскільки в Києві, як констатувалося на з'їзді, у більшовиків сил не було взагалі, то вони для організації антиукраїнського військового центру подалися до Харкова, звідки до російського кордону, як відомо, 40 кілометрів. Саме там наприкінці грудня 1917 року більшовики провели так званий I Всеукраїнський з'їзд Рад, під час якого було оголошено про створення радянської Української Народної Республіки та її уряду — Народного Секретаріату.

У звіті про цей з'їзд читаємо, що «коли Затонського було прийнято до складу РНК Російської Радреспубліки у якості представника Української Радреспубліки, керівні органи РНК почали вести переговори, крім нього, з лівими колами українських соціалістів стосовно внутрішнього перевороту в Центральній Раді, які повинні були передати владу в ЦР до рук дрібнобуржуазних лівих з переходом останніх на бік більшовиків. Цей план не вдався, національний фронт розколоти не вдалося (на самій Україні для цього було дуже мало зроблено), і Російській республіці довелося допомогти радянізації України військовою силою». Насправді замість слова «допомогти» треба читати «розпочати окупацію УНР», бо чим на той час був «радянський уряд України», свідчать слова народного секретаря військових справ Шахрая: «Що це за уряд український, якщо його члени зовсім не знають і не хочуть знати української мови? Що не тільки не користуються жодним впливом серед українського суспільства, але воно навіть ніколи не чуло раніше їхніх прізвищ? Що я за «військовий міністр», коли всі українізовані частини мені доводиться роззброювати, бо вони не хочуть іти за мною на оборону радянської влади? За єдину військову підпору для нашої боротьби проти Центральної Ради ми маємо лише військо, що привів на Україну з Росії Антонов і що на все українське дивиться, як на вороже, контрреволюційне?»

Отож, щоб спробувати видати російське військо за українське, 20 січня 1918 року до штабу Муравйова було командировано Юрія Коцюбинського, котрий мав репрезентувати український радянський уряд під час погромного походу більшовиків на Київ.

«Сил для боротьби з большевизмом немає...»

А з чим до першої війни з більшовиками підійшла Центральна Рада? Як свідчить запис у «Журналі засідання Генерального Секретаріату від 28 грудня 1917 року, генеральний секретар Єщенко повідомив, що «сил для боротьби з большевизмом у Генерального Секретаріату немає. Він спирається на залізничників, які зупиняють наступ більшовиків».

Таким чином, ігнорування Центральною Радою численних звернень військовиків, в тому числі резолюцій трьох всеукраїнських військових з'їздів, про необхідність негайного створення національної української армії призвело до того, що у критичну хвилину на захист УНР стали лише нечисленні загони Вільного козацтва, Січових стрільців Євгена Коновальця, Гайдамацького коша Слобідської України Симона Петлюри та студентський відділ, який 29 січня 1918 року вступив під Крутами в бій із переважаючими силами більшовицьких військ і героїчно поліг.

Тож можемо стверджувати, що саме внаслідок прорахунків Центральної Ради більшовикам, які не мали серйозної підтримки серед українського населення, вдалося захопити більшу частину території УНР. А Центральній Раді в цій ситуації тільки й залишалося, що проголосити 22 січня 1918 року IV Універсал, у якому зазначалося, що «віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого не залежною, вільною, суверенною державою українського народу». IV Універсал також закликав увесь український народ звільнити Україну від більшовиків та інших напасників, але вже в ніч на 9 лютого Центральна Рада та уряд УНР змушені були покинути Київ.

Уранці до столиці ввійшли радянські війська. Виконуючи наказ Муравйова, вони «немилосердно знищували в Києві всіх офіцерів, юнкерів, гайдамаків, анархістів і всіх ворогів революції». Навіть лідер українських більшовиків Затонський, котрий разом з обозом російської армії прибув до Києва проголошувати Українську робітничо-селянську республіку, незабаром писав: «Ми ввійшли в місто: трупи, трупи і кров... Тоді розстрілювали всіх, хто мав хоч якесь відношення до Центральної Ради — просто на вулиці».

...Михайло Грушевський вважав, що однією з найголовніших заслуг Центральної Ради було те, що вона поновила в Україні державницьку свідомість, приглушену двома віками російської окупації. «Вона перейшла разом з усією Україною протягом року величезну еволюцію: від підданства — через автономію — до незалежної Української Держави», — писав він. Проте так само мусимо констатувати (щоб не повторювати цих помилок нині), що сліпа віра у неможливість війни з Росією та помилки і невизначена політика УЦР стосовно створення національної армії в кінцевому підсумку призвели до поразки національно-визвольних змагань українського народу.

А якщо і в цьому разі вести мову про еволюцію, то можемо сказати: внаслідок цих помилок накреслився шлях від держави без армії до армії без території.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Виконуючи наказ Муравйова, вони «немилосердно знищували в Києві всіх офіцерів, юнкерів, гайдамаків, анархістів і всіх ворогів революції»

Черкащина прагне залишитися лідером

Сьогодні промислово-аграрна Черкащина впевнено лідирує серед інших областей держави за темпами економічного та соціального розвитку. Про досягнуті успіхи та про перспективи Шевченкового краю — розмова нашого кореспондента з головою Черкаської облдержадміністрації, кандидатом економічних наук Олександром Черевком.

— Олександре Володимировичу, на сесії облради ваш звіт про виконання програм соціально-економічного розвитку області та делегованих повноважень депутати оцінили позитивно. Як вдалося досягти вагомих результатів на всіх «фронтах»?

— Як колишній банкір скажу, що, перш ніж розпочинати будь-яку справу, потрібно перерахувати гроші. І визначитися: на що їх витрачати, де найменші ризики, де кошти дадуть найшвидшу і найефективнішу віддачу. Керуючись цим постулатом, а також системним, комплексним підходом, команда фахівців облдержадміністрації два роки тому провела таку собі «мозкову атаку». На скликаній згодом науково-практичній конференції за участі представників великого і малого бізнесу, органів державної влади, місцевого самоврядування та науковців, було схвалено стратегічні напрями розвитку області. В основу цього вагомого документа покладені державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року та схема-прогноз розвитку й розміщення продуктивних сил Черкащини до 2015 року, розроблена вченими Ради з вивчення продуктивних сил держави НАН України.

— Це, здається, один із перших у країні прикладів співпраці обласної влади з науковцями?

— Так. Причому, конкретний і плідний. Розроблена і прийнята обласною радою стратегія забезпечує збалансоване використання природних, трудових та фінансових ресурсів. Це дуже важливо. Адже Черкащина протягом останніх тридцяти років страждала від галузевих «перекосів». На найкращих у світі землях (кубічний метр черкаського чорнозему зберігається як еталон у Європейському музеї землеробства у Брюсселі), «посадили» гіганти хімії. В обласному центрі набудували підприємств, які працювали на військово-промисловий комплекс. З розвалом СРСР ці заводи зупинилися, а у «великої хімії» з'явилися великі проблеми. Потрібно було шукати кардинально нові шляхи, щоб вийти з безперспективної ситуації, забезпечити людей роботою, а родини — стабільним достатком. І такий шлях, врешті-решт, було знайдено. Це — переорієнтація промислового комплексу області з хімічної на машинобудівну галузь. У червні 2005 року ми підписали меморандум про співпрацю та сприяння розвитку автомобілебудівних проектів корпорації «Богдан» у Черкасах та області. У червні нинішнього року за участі Президента України Віктора Ющенка новий суперсучасний автомобілебудівний завод «Богдан» здано в експлуатацію.

— У своїй доповіді ви назвали такий факт: сьогодні в країні кожен десятий автомобіль сходить з конвеєра на черкаських підприємствах. Отже, область реально стає центром машинобудування?

— Безумовно. Зараз частка машинобудування у промисловому виробництві Черкащини становить 22 відсотки, а вже у наступному році вона сягне 40—45 відсотків. З конвеєра «Богдана» за рік зійде 120—150 тисяч автомобілів марок «LADA» та «Hyundai». А вже в нинішньому вересні запрацює ще одне нове підприємство — завод з випуску вантажних автомобілів.

Услід за ним стане до ладу потужний логістичний центр-технопарк. На всіх цих виробництвах буде створено понад 12 тисяч нових робочих місць, а сума інвестицій у ці масштабні проекти наблизиться до 400 мільйонів доларів. Завдяки «Богдану», іншим сучасним промисловим та аграрним підприємствам Черкащина сьогодні посідає серед областей перше місце за рейтинговими показниками. Це, звичайно, нас радує і надихає. Однак, як то кажуть, легше першість здобути, ніж її утримувати.

Тільки факти

❒ За останні три роки на Черкащині створено більш як 100 тисяч нових робочих місць. Рівень зареєстрованого безробіття зменшився з 5,7 відсотка у 2005 році до 2,9 відсотка станом на 1.08.2008.

❒ У першому півріччі нинішнього року середньомісячна зарплата в області досягла 1362 гривень, що у 2,1 разу більше, ніж у 2005 році.

❒ На банківських рахунках жителів області зберігається 3,3 мільярда гривень заощаджень. Це майже вдвічі більше порівняно з 2005 роком.

— Олександре Володимировичу, на прикладі корпорації «Богдан» видно, що в область надходять переважно прямі інвестиції. Хто ще, крім автопромисловців, належить до групи стратегічних партнерів Черкащини?

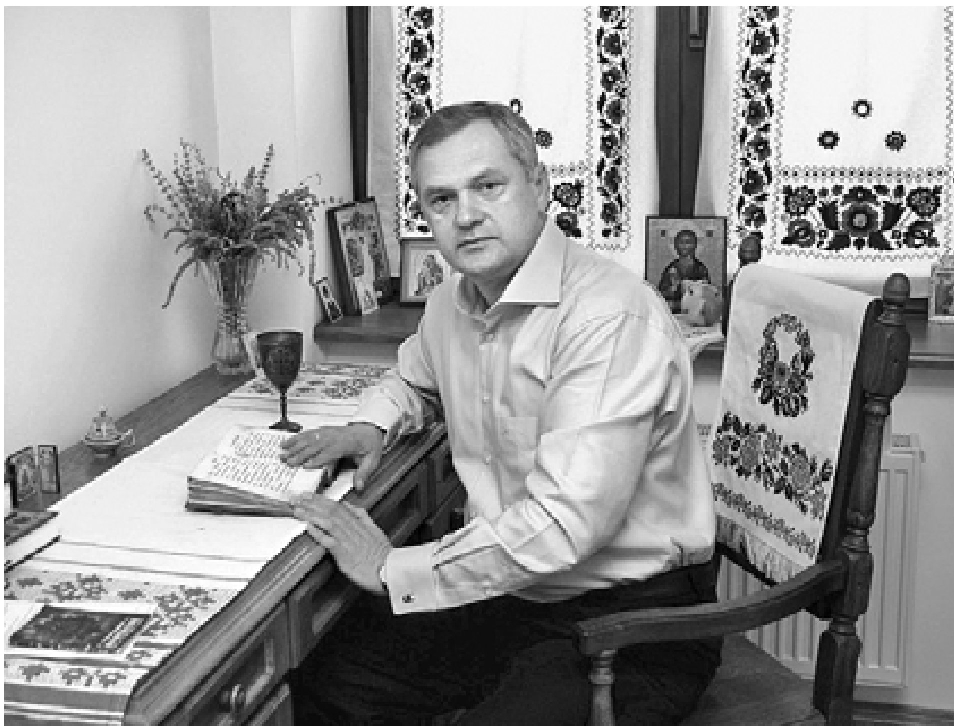
— Вагомий вклад у розвиток агропромислового комплексу області вносить ЗАТ «Миронівський хлібопродукт» (торгова марка «Наша ряба»). Вже готується до здачі найпотужніша в Україні друга черга Канівської птахофабрики цього акціонерного товариства. У Золотоніському районі відоме сільгосппідприємство «НІБУЛОН», очолюване Героєм України Олексієм Вадатурським, завершило будівництво елеваторного комплексу й продовжує роботи з розширення свого виробництва у Чигиринському районі. Відома компанія «Верес» нещодавно відкрила в обласному центрі нову лінію з випуску напівфабрикатів — за рік вона перероблятиме 10 тисяч тонн м'яса. Стали до ладу новий завод із заморожування ягід та фруктів у Звенигородському районі, в Черкасах — переробне підприємство «Пекенджинг-Україна» з австрійськими інвестиціями.

— Це справжній «парад» новозбудованих заводів і фабрик!

— Можна по-різному назвати цей процес, та, головне, він об'єктивний і ефективний. За останні півроку темпи зростання промислового виробництва в області досягли 41 відсотка порівняно з відповідним періодом минулого року. Це найкращий результат в Україні. До того ж наша область одна з небагатьох, де експорт перевищує імпорт. Черкащина підтримує взаємовигідні зв'язки з 90 країнами світу. З 2006 року намітилася стійка тенденція до зростання обсягів прямих іноземних інвестицій в економіку області. Протягом минулого року приріст закордонного інвестиційного капіталу сягнув понад 50 відсотків і продовжує зростати в цьому році. До нас звертаються з пропозиціями розпочати будівництво нових виробництв солідні європейські підприємства. Серед них, наприклад, відома французька фірма «Бондюель», котра має намір вирощувати на наших землях сільськогосподарські культури і випускати овочеві консерви.

— Довгий час наших людей лякали, що, мовляв, прийдуть чужі люди й заберуть землю, колишніх колгоспників зроблять кріпаками. Як тепер сприймають іноземних інвесторів на селі?

— На мою думку, більшої кріпаччини, ніж та, що була за колгоспно-радгоспної системи, світ не знав. Люди працювали задурно ще й примусово сплачували державі непосильні податки... Тепер селянин зрозумів, що земля — це його власність, і він може або сам господарювати на ній, або віддати, кому захоче, в оренду. В нас є чимало сільгосптовариств, котрі завдяки іноземним інвестиціям працюють за європейськими стандартами. Наприклад, у селі Мельники Чорнобаївського району представництво російського агропромхолдингу «Група «Разгуляй», очолюваного нашим земляком Ігорем Потапенком, взяло в оренду землю пайовиків і у новоствореному господарстві «Мельниківська нива» досягло чудових результатів. Інвестор сплачує власникам за користування їхньою землею чотири з половиною відсотки від її вартості, повністю взяв на своє забезпечення культурно-соціальну інфраструктуру села, збудував на своїй батьківщині величний храм. Середня зарплата працівників СТОВ — більш як 2 тисячі гривень. Механізатори під час роботи в полі з гербіцидами отримують за зміну по 500 гривень. Кожного літа школярі Мельників за рахунок інвестора відпочивають і оздоровлюються на Чорноморському узбережжі. Добрі успіхи має також сільгосппідприємство села Демки Драбівського району, яке отримало інвестиції зі США. Тут не тільки динамічно розвивається зерновий сегмент господарства, а й тваринницька галузь.

Тільки факти

❒ За 6 місяців 2008 року в усіх категоріях господарств вироблено валової продукції тваринництва на суму 1 мільярд 320 мільйонів гривень. Це на 39,5 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого року. В сільгосппідприємствах приріст валової продукції у тваринництві становить 63,9 відсотка.

❒ За темпом зростання та обсягом виробництва сільгосппродукції на одну особу Черкащина займає перше місце серед областей України.

❒ Обсяги виробництва в харчовій промисловості в 2007 році порівняно з 2005 роком зросли на 1,5 відсотка і становлять 4,2 мільярда гривень.

❒ Прибутки підприємств різних галузей економіки області за 5 місяців 2008 року становлять 700 мільйонів гривень.

— Олександре Володимировичу, успіхи в економіці передбачають й позитивні зрушення у соціальній та гуманітарних сферах. Як у цьому напрямі розвивається Черкащина?

— Нещодавно ми провели збори працівників галузі охорони здоров'я та адміністративного активу області. Загальна оцінка стану справ у цій царині, яку дали учасники зібрання, свідчить, що, попри об'єктивні труднощі, нам вдалося подолати головне — згубну практику стосовно залишкового фінансування гуманітарної сфери. Як результат — бюджети галузей освіти за останні три роки зросли у півтора рази, охорони здоров'я — у 2,1, культури — в 2,6 разу.

Найгострішою проблемою, котру ми не можемо розв'язати тільки своїми силами, є відсутність обласної дитячої лікарні. Будівництво цього вкрай необхідного лікувального закладу потребує не тільки обласного фінансування, а й державного. На жаль, обіцяних субвенцій з Києва поки що не отримано, і здача в експлуатацію першого корпусу лікарні затягується. Черкащина — єдина область України, котра не має спеціалізованої лікарні. Між тим народжуваність дітей, завдяки реалізації програм Президента України та уряду, зростає. Вперше за останні 15 років позаминулого року в області з'явилося на світ на 1098 малюків більше, ніж у 2005-му. Торік — на 275 новонароджених більше порівняно з 2006-м. У цьому році, стверджують фахівці, нас очікує справжній дитячий бум...

— Тому особливо зростає потреба молодих сімей у житлі...

— Це дуже актуальна проблема. В черзі на отримання кредиту на будівництво, придбання житла в Черкаському регіональному управлінні Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву перебуває 488 молодих людей. Насправді потребуючих значно більше. Просто молодь не вірить у реальну можливість отримання пільг. У першому півріччі цього року з держбюджету виділено області для фінансування молодіжної житлової програми 200 тисяч гривень. Коментарі тут, як кажуть, зайві...

— А як з виконанням першої державної культурологічно-туристичної програми «Золота підкова Черкащини», котра, крім відродження пам'яток історії та культури, розвиває соціальну сферу населених пунктів?

— Так, завдяки «Золотій підкові» за останні три роки введено в експлуатацію газопроводи протяжністю 55 кілометрів, капітально відремонтовано чотири Будинки культури, п'ять освітніх закладів, три лікарні. У цьому році ми повинні були б освоїти 35 мільйонів гривень. Дуже шкода, що досі вони не виділені урядом. Тому затягується завершення реконструкції резиденції гетьмана Богдана Хмельницького в Чигирині, хоч восени цього року на найвищому рівні відзначатиметься 360-річчя створення незалежної козацької держави. На незавершене будівництво газопроводів нам необхідно щонайменше 32 мільйони гривень. Державна субвенція, виділена урядом, — тільки 3,4 мільйона. Це справа честі для мене, для моєї команди — завершити газифікацію області. Коли ми прийшли до керма області, «блакитний вогник» мали лише 20 відсотків населених пунктів Черкащини. Тепер він наблизився до 70. Я впевнений, що, всупереч всім труднощам, ми здійснимо ті проекти, які обіцяли людям. Хлібороби області радують нас сьогодні високим врожаєм. Уперше в історії Шевченкового краю валовий збір зерна, круп'яних культур та кукурудзи сягне трьох мільйонів тонн! Заради цього, заради добробуту старшого покоління, яке зазнало тяжких випробувань і заслужило на спокійну «осінь» життя, заради наших ровесників, молоді, нашого майбутнього — малих українців, найкращих у світі дітей, працюватимемо зі ще більшим завзяттям та наснагою. І ми обов'язково переможемо!

Розмову вела Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: голова Черкаської облдержадміністрації Олександр Черевко.

Фото автора.

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!

Мости єднання самі не побудуються

За два попередні роки своєї каденції Запорізька обласна рада уклала угоди про дружбу і співробітництво з Московською та Ростовською областями Російської Федерації і Могильовською областю Республіки Білорусь. Якщо з росіянами до створення фермерського ринку в області поки що зв'язки розвиваються в основному по лінії туризму, то з білорусами зав'язалася тісна економічна співпраця. У Запоріжжі з'явився цех, де складають гомельські ліфти, а на полях працюють десятки новеньких зернозбиральних комбайнів, виготовлених сусідами.

І ось кілька місяців тому виразно окреслився ще один вектор регіональної «дипломатії», цього разу — в межах України. За словами голови обласної ради Олександра Нефьодова, ідею йому підказав народний депутат України Ярослав Сухий, який хоч і має запорізьку сторінку в своїй біографії, але в душі залишається тернопільцем. Тому, почувши ствердну відповідь, Ярослав Михайлович негайно зв'язався із земляками — і в червні представницька делегація на чолі з головою обласної ради Олександром Нефьодовим побувала на Тернопільщині. Звідти повернулися окрилені, привізши міжрегіональну угоду про розвиток та поживлення співробітництва, і почали з нетерпінням чекати на гостей.

Настав час наповнити цю угоду реальним змістом. Голова Тернопільської обласної ради Михайло Миколенко теж приїхав не з порожніми руками, а головне — включив до складу своєї делегації представників обласної державної адміністрації, генеральних директорів ОСП «Корпорація «Ватра» Василя Щиренка, СП «Ватра—Шредер» Володимира Дубовського, Чортківського ВАТ «Агромаш» Ярослава Журбу та інших представників бізнесу.

Приймаючи гостей, Олександр Нефьодов наголосив на тому, що міжрегіональні зв'язки є саме тією основою, на якій слід будувати взаємини в сучасному українському суспільстві. Регіонам сьогодні потрібно зробити кроки назустріч один одному, налагодити взаємовідносини та співробітництво, щоб об'єднати країну і діяти в інтересах держави. А перспективи такої роботи величезні, і з багатьох позицій почався поступ. Особливо цікавий діловий діалог має відбутися в плані впровадження енергозбережних технологій і туризму.

У цьому ключі і попрацювали під час п'ятиденного перебування тернопільської делегації на Запоріжжі. У торгово-промисловій палаті разом з представниками провідних туристичних фірм та агентств було обговорено програму спільних дій щодо розвитку сфери оздоровлення і дозвілля, у ВАТ «Мотор Січ» та ВАТ «Запоріжсталь» визначили точки докладання зусиль щодо налагодження промислової кооперації, у Приморському районі та в м. Бердянську гості ознайомилися з курортологічними можливостями наших санаторіїв. Побували вони також у фермерському господарстві «Матвєєв» Новомиколаївського району, в Запорізькій міській раді, на легендарній Хортиці, відвідали виставу кінного театру.

Безперечно, тернопільців у першу чергу цікавить просування продукції їхніх провідних підприємств на нові ринки. І вони зуміли зацікавити приймаючу сторону. Адже в Запорізькій області прийнято програму «Світло — селу», тому знадобляться економічні «ватрівські» світильники вуличного призначення. До речі, на «Запоріжсталі», де планують побудувати киснево-конверторний цех, та й у самому обласному центрі освітлювальна техніка з Тернополя теж буде не зайвою. Про це і йшла мова під час підсумкової прес-конференції.

— Бізнес бізнесом, але, як на мене, ми в першу чергу займаємося політикою, — сказав Олександр Нефьодов. — Адже ми з Михайлом Архиповичем вирішили поєднати мостом дружби дві області — західну і східну. І спільним бізнесом займатимемося, тому що взаємовигідні економічні зв'язки найнадійніші і наймiцніші.

— Ми з Олександром Степановичем належимо до різних політичних партій, але у нас — спільні проблеми, які турбують територіальні громади, — подякувавши запоріжцям за вагому матеріальну допомогу жителям західних регіонів, котрі зазнали біди від повеней, підкреслив Михайло Миколенко. — І нам, на регіональному рівні, певно, краще видно, ніж у Верховній Раді, як від політичних розбіжностей потерпають люди. Можливо, співпраця наших регіонів, про що ми підписали угоду, стане першим кроком до порозуміння. Ми домовилися, що відповідні угоди підпишуть і всі райони наших областей, і це допоможе вибудувати ефективну програму багатогранної та плідної співпраці. А в Тернопільському обласному краєзнавчому музеї, у відділі козацької доби, ми відкриємо новий розділ, присвячений сучасному Запоріжжю. Адже славнозвісний Байда, князь Дмитро Вишневецький, який побудував прообраз козацьких січей, був вихідцем із Тернопільщини, з міста Вишнівця.

Тож, маючи таке спільне минуле, запоріжці й тернопільці неодмінно мусили простягти одні одним руку дружби. Бо, як кажуть, сам Бог велів їм єднатися. Але добрий почин завжди потребує продовження. І на свою братерську орбіту Олександр Нефьодов та Михайло Миколенко вирішили вивести львів'ян. Нагода поспілкуватися з цього приводу випадає їм на час відзначення Дня незалежності. Саме тоді у місті Лева планують відкрити фермерський ринок, а запоріжців, котрі працюють над створенням такої ж бізнесової структури, їхній досвід дуже цікавить.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

На знімку: під час перебування тернопільської делегації у ВАТ «Мотор Січ»; у центрі — Михайло Миколенко та Олександр Нефьодов.

Фото автора.

Образ Спасителя розраджував душу каторжанці

ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ ВИШИВКИ

Жителька міста Дубна Марія Герасимівна Боришкевич свою вишивку — образ Спасителя — вишивала у в'язниці, куди її 1948 року запроторили за участь в УПА. Нитки для вишивки виплутувала із старої хустинки. За голку слугувала риб'яча кістка. Нині ця унікальна вишивка —на виставці в Дубенському замку.

— Вишитий образ Спасителя розраджував мою душу і в час тривоги, і в час радості, — розповідає 82-літня Марія Герасимівна Боришкевич. — А коли на дев'ятому десятку літ через хворобу зір упав практично до нуля, вирішила передати свою реліквію до Дубенського замку. Там постійно буває багато люду. Нехай споглядають і не забувають, через які випробування йшла Україна до своєї незалежності. Моя доля — яскраве тому підтвердження. Вже у шістнадцятирічному віці я була станичною у селі Витусівка, що неподалік Дубна, навчилася стріляти, орудувати гранатою, штиком. І, звичайно, агітаційним словом — за Україну, проти будь-якої окупації.

— За це засудили мене на десять років, відбувала покарання у Казахстані, — згадує жінка. — На засланні я схудла до тридцяти восьми кілограмів і потрапила в групу «смертників», думала, що живою звідти не вийду. Втім, після комісування почала поволі «відходити». Зажевріла надія на порятунок і тоді я почала вишивати образ Спасителя. Подруги по камері мене підтримали: в однієї знайшовся шматок полотна, в іншої — стара хустина для ниток, з риб'ячих кісток зробила кілька голок. Вишивка тоді стала для нас своєрідною іконкою-оберегом. На щастя, її у мене не конфіскували, коли дочекалася звільнення і збиралася додому.

Вишитий образ Спасителя навіював Марії Герасимівні роздуми про тернистий шлях України, про тих, хто не переставав навіть на засланні боротися за її незалежність.

— Ніколи не забуду Зінаїду Бах, з якою ми відбували покарання, — каже Марія Боришкевич. — Ця відважна, мужня жінка, науковець, майстриня, щоб якось урізноманітнити табірне життя, домоглася від начальства дозволу на проведення серед дівчат курсів крою та шиття. А на тих курсах «кроїла» інше — по суті, всенький курс історії України для нас виклала. Причому, ніхто із слухачок не видав її. Пригадую також, як ми, працюючи у кар'єрі, у п'ятдесят третьому почули звістку про смерть Сталіна. І можете собі уявити — почали кричати «Ура!», хоча охоронці й погрожували нам. А ми все одно не могли спинитися, кричимо, бо розуміємо — це проблиск свободи.

Євген ЦИМБАЛЮК,

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімках: образ Спасителя, вишитий у в'язниці риб'ячою кісткою; Марія Герасимівна Боришкевич.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

Шкільний прапор

За час незалежності виросло покоління, для якого синьо-жовтий прапор, тризуб, гімн сприймаються як щось буденне. Та для багатьох людей, які відстоювали самостійність на численних мітингах кінця 80-х — початку 90-х, це був час небувалого душевного підйому.

У кожного, хто проходив тоді синьо-жовті майдани, залишився свій спогад, як-от у педагогів Вадима Кисленка і Володимира Гусевика.

... Наближалося 1 вересня 1991 року. Вадим Кисленко на педагогічній нараді запропонував підняти синьо-жовтий прапор на шкільній лінійці. Педколектив на чолі з директором Володимиром Гусевиком проголосував «за», двоє утрималися. Розробили сценарій. Але довелося відмовитись від задуманого, обійтись без урочистостей. Прапор, який бачив головний майдан і був там придбаний, вперше в Ірпінському районі підняв за півгодини до першого дзвоника Вадим Кисленко **(на знімку)** разом із учнем. Це був вчинок (у Ворзелі назви вулиць і досі носять імена вождів і різних інтернаціоналів)!

Згодом цей прапор «позичить» на деякий час виконком, під ним присягатимуть на вірність Україні. А 9 травня за ветеранами, які йшли під червоним полотнищем, крокували школярі під синьо-жовтим.

Нині він, обвіяний вітрами, просочений дощами, чекає, коли йому знайдуть почесне місце у майбутньому міському музеї. В експозиції, присвяченій новітній історії Ворзеля.

Данута КОСТУРА.

Ворзель
Київської області.

Над рідним хутором зорі яскравіші

ГОРДІСТЬ УКРАЇНИ

Для всесвітньо відомого астронома Івана Антоновича Климишина нема на Землі милішого місця, ніж рідний хутір, що у Лановецькому районі на Тернопільщині. Сюди ось уже сорок років поспіль приїжджає він на все літо разом із своїми домочадцями. Протягом року збирається з думками, щоб викласти їх тут на папері. Коли я разом з місцевим благодійником і меценатом Юрієм Кравчуком, керівником приватного підприємства «Русь», який опікується багатьма славними земляками, приїхала до нього в гості, Іван Антонович працював над своєю 47-ою книгою, а всього їх, враховуючи перевидання, понад 70. Окремі були видані по чотири-п'ять разів.

На знімку: Іван Климишин (другий справа) разом з родиною і другом Юрієм Кравчуком на рідному хуторі.

Фото автора.

Ташкентське затемнення визначило шлях у житті

Розмова у нас вийшла камерна. Гадаю, у кабінеті вона була б зовсім іншою, ніж тут, у тиші полів, серед заростей старого саду, де все спонукає до роздумів про філософію буття, призначення людини, про духовне. Збіглося так, що саме цього дня було сонячне затемнення. Іван Антонович приготував нам задимлені скельця, і ми дивилися на Світило. Таке ось затемнення, тільки повне, під Ташкентом, 1952 року, визначило долю студента фізичного факультету Львівського університету. Іванко підробляв в обсерваторії, його взяли в експедицію, а коли на третьому курсі надумав піти у теоретичну фізику, мало не звинуватили у зраді, мовляв, ми на тебе надії поклали. Зрештою, на той час астрономія його вже полонила. Якось мимоволі почув розмову керівників обсерваторії: «Ваня работает запоем». І хоч тоді не зовсім зрозумів значення цих слів, але вони стали для нього визначальними. Нині таких одержимих називають трудоголіками. Івана Климишина залишили в аспірантурі. Він швидко піднімався науковими сходинками, ставши у тридцять шість доктором фізико-математичних наук.

Це при тому, що повноцінно жити перешкоджала важка хвороба: туберкульоз легень в активній формі. Над дисертаціями молодий учений працював переважно в лікарнях і санаторіях. Під час лікування у Ворохті познайомився з телефоністкою Катрусею, котра згодом стала його дружиною й міцним тилом. У них вже було дві донечки, коли змушені були залишити Львів. Хвороба загострилася, жили у фінському будиночку, що взимку продувався усіма вітрами, молода жінка переживала за здоров'я чоловіка і дітей. Коли перспективного доктора наук приїхали «сватати» з Івано-Франківська і Тернополя, Іван Антонович дуже хотів на свою малу батьківщину, але Катерина Петрівна наполягла на Івано-Франківськ: там родичі, коли що — допоможуть.

От уже багато років професор, доктор фізико-математичних наук, автор багатьох підручників і навчальних посібників з астрономії Іван Климишин — гордість Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Його ім'я добре відоме в науковому світі не лише України. Серед його друзів були і є багато науковців світового рівня, в тому числі один із творців атомної бомби російський академік Яків Зельдович. Зрештою, російські вчені свого часу багато допомогли талановитому українському хлопцеві. І тепер їхні шляхи час від часу перетинаються. Воістину наука кордонів не знає.

Робочі кабінети під відкритим небом

Іван Климишин — один із кількох учених світу, хто написав «Історію астрономії». Коли він працював над нею, сталася пригода, в результаті якої ця фундаментальна праця могла або взагалі не побачити світу або вийти із значним запізненням. Якось після чергової відпустки Іван Антонович забув на хуторі ящик з матеріалами, що стосувалися історії астрономії XX століття. Його хатину на хуторі не раз «бомбили» злодюжки, виносячи все, що можна. Того разу мисливці вирішили погрітися, а щоб розпалити багаття, використали знайдені папери. Коли вчений дізнався про це, розпачу не було меж. Аж тут дзвінок від російського астронома Дмитра Надьожина: «Як живеш, Ваню?». Він і поділився своїми проблемами. І хоча в той час Дмитро був на відпочинку, Іван Антонович невдовзі отримав від нього кілька бандеролей з необхідними матеріалами.

Взагалі, хутір поблизу села Кутиська — то своєрідна наукова лабораторія. У різних кінцях великого саду намети — обтягнуті поліетиленом дерев'яні конструкції. В одному з них працює сам глава родини, у другому — молодша донька Ольга, кандидат психологічних наук, трудиться над докторською. Третій намет, чи то пак кабінет, належить старшій доньці Оксані, викладачеві англійської, яка також вирішила «захиститися». Вона з дітьми на якийсь час від'їхала до Івано-Франківська. Зате приїхала на батьківське обійстя сестра Івана Антоновича Ольга, викладачка Івано-Франківського університету нафти і газу. Люблять гостювати на хуторі й астраханські внуки пані Олі. Опікується чималим сімейством, яке хоч і витає у наукових світах, але регулярно просить їсти, Катерина Петрівна. Навесні приїжджає, щоб засадити город, потім доглядає його, накошує трави для кози Зіни, годує курей, готує обіди... Одне слово, усі дні ця невтомна трудівниця у круговерті невидимої жіночої роботи, без якої ну ніяк... Поруч крутяться Джек і Альфа. Хоча прописка у собак міська, але хіба зрівняти хутірське привілля з квартирними умовами!

Наука і релігія — не вороги

Щонеділі Іван Антонович ходить за кілька кілометрів до сільського храму, де незмінно дякує. Каже, що коли читає «Апостола», то не помічає, чи є хтось іще у церкві, — так підносить його духовний спів. Він з одинадцяти років співав на криласі, був глибоко віруючою дитиною, навіть сам готував собі пісні страви у середу і п'ятницю. Бачив себе в майбутньому тільки священиком. Але... Як покручені козацькі шляхи, що проходять мимо його хутора, так і доля молодого волинянина стелилася не так, як він собі вимріяв. Пригадує, як у дев'ятому класі після відправи на Водохреща запізнився і прийшов аж на третій урок. Директор взамін на те, що цей «гріх» йому спишеться, запропонував вступити до комсомолу. Та Іван не любив, щоб на нього тиснули. Через цей конфлікт залишив школу. В комсомол все-таки вступив — на першому курсі університету. Програму дев'ятого і десятого класів склав екстерном. До речі, готувався тут же, на хуторі, хоча батьки на той час жили у селі. Сидів за книжками від сходу сонця і до заходу. Менш як за місяць осягнув те, що його ровесники вчили протягом двох років. Взагалі, він був дуже здібним хлопцем, адже ще десь у класі шостому пропустив два роки навчання через хворобу, однак наздогнав однокласників. «Мені тоді легко все давалося», — згадує Іван Антонович. Мабуть, що так. Але не кожна дитина без примуки батьків засяде за книжки, так що характер у Климишина ще той.

І хоча не став він священиком, але завжди був людиною віруючою. Не побоявся заявити про свою релігійність, за що чув слова і здивування, й осуду. Одні переконували, що «справжній учений у наш час не може вірити в Бога», інші казали: «Якщо ви астроном, то чого пхаєтесь у теологію?» Але він, як і багато інших учених, не переставав твердити: «Сучасна наука не суперечить релігії, вони не вороги, а сестри». У нього навіть книжка є — «Учені знаходять Бога», яка витримала чотири перевидання. Як астроном, вважає своїм обов'язком нагадувати всім, що наша планета — усього лише макове зерно у безкрайньому Всесвіті. Що у цій страхітливій безодні як простору, так і часу, астрономи вже виявили сотню мільярдів інших галактик, у кожній з яких налічується від 50 до 300 мільярдів зір. І що у цій безодні є сотні мільйонів таких же земель, як наша. І що на багатьох із них живуть обдаровані розумом та різноманітними талантами істоти. Що їх, як і нас, Творець покликав до життя. Він вивів на сцену світової історії тисячі різних народів і племен, щоб кожний з них зробив певний внесок у скарбницю світової культури. Нас, українців, Творець наділив найкращими у світі землями, а ми умудрилися жебракувати на них. Хіба не пече сором за це, за те, що інші народи показують на нас пальцем, застерігаючи, як не треба жити.

Відомий вчений-астроном, у якого, за власним його висловом, мільйони і мільярди років проковзують перед внутрішнім зором, ніби сухий пісок поміж пальцями, має свої судження і щодо розбудови України, і щодо освіти, і щодо подолання міжконфесійних розбратів... Дослухатися б до них. У свої сімдесят п'ять він переконаний, що Творець вивів на арену світової історії плем'я українців і очікує, щоб воно зробило якийсь внесок у скарбницю вселюдської культури, щоб збагатило її чимсь своїм, неповторним, на що лише воно отримало певний талант і своєрідне покликання. Чуєте, українці?

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

«Сучасна наука не суперечить релігії, вони не вороги, а сестри»

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!

Сумщина подолала рубіж в 1 мільйон 600 тисяч тонн зерна!

Найбільший внесок у цей рекордний показник зробили трудівники полів Лебединського району, які на круг збирають по 42 центнери зерна. Індивідуальних жнивних рекордів взагалі не злічити: їх — мов грибів після рясного дощу. Лебединські жниварі, приміром, тримають рівняння на своїх суперників зі СТОВ «Перемога» з Павленкового на чолі з досвідченим організатором сільгоспвиробництва Анатолієм Онайком. Середня врожайність пшениці перевищила в цьому господарстві 70, ячменю — 60, жита і вівса — 50 центнерів з гектара. Павленківці перші в районі впорали золоту ниву і «спекли» коровай вагою понад 5,5 тисячі тонн, який у півтора разу важчий за свого минулорічного попередника. Зрештою, свої жнивні маяки є в кожному районі. Хлібороби майже півсотні господарств Конотопського, Тростянецького, Краснопільського і того-таки Лебединського районів на окремих полях намолочують по 75—85 центнерів озимої пшениці з гектара. Та всіх у хліборобському змаганні обійшли жниварі з Підліснівського відділення компанії «Райз-Агро» Сумського району, які на двох полях з кожного гектарах зібрали по 103 центнери пшениці. Це також рекордний показник для області.

Відрадно зазначити, що хоча цьогорічний жнивний маховик, наче той пропелер, на самому старті розкрутився до найвищих обертів, на відміну від попередніх, нинішні жнива на Сумщині ні в кого не асоціюються з «битвою за врожай». Вона чи не вперше нарешті поступилася місцем хліборобській праці. Нелегкій, напруженій, до сьомого поту, але все-таки праці. Звідки така метаморфоза?

«На битву спонукають злість і відчай, до праці — радість і натхнення», — таким влучним філософським визначенням охарактеризував ці два протилежні поняття керівник СТОВ «Перемога» Анатолій Онайко.

З цією одвічною хліборобською мудрістю не посперечаєшся. Нинішні здобутки — передусім результат високої організаційної дисципліни та широкого запровадження і ретельного дотримання більшості новітніх аграрних технологій. Вийти на рекордні рубежі сумським хліборобам значною мірою допомогла реалізація (до речі, вперше використаних в Україні. — **Авт.**) технологічних карт вирощування озимої пшениці на отримання максимальної врожайності з гектара, розроблених місцевими науковцями спільно з провідними спеціалістами агропромислового комплексу регіону.

Нині годі сподіватись на рекорди без сучасної зернозбиральної техніки. Однак і в цьому плані на Сумщині нарешті зроблено помітний прорив. Так, майже з 1,7 тисячі комбайнів, які стали в загінки на цьогорічних жнивах, майже 40 відсотків — зарубіжного виробництва, котрі мало не втричі продуктивніші за вітчизняні. Їхню переконливу перевагу довів комбайнер з ВАТ «Шевченківське» Сумського району Олександр Романенко, який «Классом» намолотив більш як три тисячі тонн зерна. А ось найвищий доробок комбайнерів за штурвалом «Дону-1500» ледь-ледь перевищив одну тисячу тонн. Коментарі, думається, зайві.

Утім, на жнивному небокраї Сумщини є і хмари. Негайного вирішення як на місцевому, так і на державному рівні, вимагає низка проблем, що в'яжуть селян по руках і ногах. Так, закупівельна ціна на одну тонну фуражного зерна задекларована можновладцями в розмірі 700 гривень, тоді як його собівартість становить близько 900 гривень. Ось селяни і сушать до запаморочення свої бідні голови, з усіх сил прагнучи розв'язати задачу, в якої в природі не існує рішення: як за таких «пільгових» умов підвищити рентабельність зернового виробництва.

До таких само «ахіллесових п'ят» належить і питання ціни на основні мінеральні добрива, які за останні вісім місяців подорожчали ледь не вдвічі. Тож, щоб урятувати становище і врожай наступного року, керівництво області та ВАТ «Сумихімпром» (основного постачальника мінеральних добрив в Україні) на чолі з Євгеном Лапіним досягли попередньої домовленості про підготовку окремої угоди між хіміками і сумськими аграріями. Так, «Сумихімпром» реалізуватиме добрива селянам за мінімальною ціною з 90-денною відстрочкою платежів. Взамін хіміки отримують низку пільг і сприянь у поверненні ПДВ, забезпеченні енергоносіями тощо.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ФОТОФАКТ

Голова Чернігівської облдержадміністрації Володимир Хоменко вручив ключі від легкового автомобіля «Славута» інвалідові війни Ганні Тарасенко (на знімку), а також іще 39 інвалідам Великої Вітчизняної війни та учасникам ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Від Говерли до Ай-Петрі

Присвячений Дню незалежності України молодіжний велопробіг найбільшими гірськими вершинами країни завершився в Криму. Місяць тому його учасники — непрофесійні спортсмени, наймолодшому з яких 17 років, як і державі, стартували з Ужгорода. Велопробіг Україною завершився на висоті 1233 метри. Долаючи шлях до Ай-Петрі, учасники зупинялися в багатьох містах, зокрема Одесі, Умані, Вінниці, Сімферополі, щоб не лише побачити навіч свою мальовничу країну, а й дізнатися про неї більше та пропагувати здоровий спосіб життя. Промчавши горами й долами рідного краю, День незалежності велотуристи зустрінуть у столиці України.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Багатодітну матір назвали «Людиною року-2008»

Серед переможців конкурсу «Людина року-2008», організованого Вінницькою облдержадміністрацією та облрадою, у номінації «Жінка» перемогу здобула Надія Володько із села Капустяни Тростянецького району. Багатодітна мати виховує тринадцять дітей.

Загалом переможцями стали 23 номінанти. Голова постійної комісії облради, заступник міського голови Вінниці Анатолій Ворона названий кращим у номінації «Депутат». А серед громадських діячів краю журі віддало перевагу голові правління Громадської ради при облраді, головному лікарю ендокринологічного диспансеру Пилипу Прудиусу. Свої нагороди отримали і представники підростаючого покоління: 11-річний художник і скульптор Костя Сапун названий кращим «Юним митцем», а одинадцятикласник Роман Притуляк, переможець міжнародної олімпіади з хімії в Пекіні, — «Юним інтелектуалом».

Вшанували також багатодітну родину в Козятинському районі. У селі Йосипівка сім'ї Козаків, де виховують семеро дітей, за кошти районної влади придбали будинок. Як повідомив сільський голова Віктор Свинарчук, будівля має чотири кімнати, є дві господарські споруди, а також великий город, площею майже 50 соток.

Учора в обласному центрі урочисто відкрито обласну Дошку пошани, на яку занесено портрети кращих краян, представників різних галузей життя. А вшанували їх у кіноконцертній залі «Райдуга» у центральному парку культури та відпочинку під час урочистих зборів, приурочених до 17-ї річниці незалежності держави. На них були присутні побратими із Свєнтокшинського воєводства Республіки Польща. Напередодні відбулася міжнародна конференція на тему «Адміністративно-територіальна реформа: польський досвід».

Віктор СКРИПНИК,
Вінницька область.

РЕГІОНИ

РІВНЕ

«Мій прапор — синьо-жовтий»

Таку акцію сьогодні, в День Державного прапора України, проведуть рівненські активісти НСНУ. Тож напередодні вони розповсюдили серед найбільших підприємств і організацій, державних установ області українські прапори. Ще три тисячі маленьких прапорців роздадуть рівнянам на вулицях міста. У такий спосіб Рівне отримає святкове синьо-жовте забарвлення аж до Дня міста, яке відзначатимуть в останній день літа.

Олександра ЮРКОВА.

ЖИТОМИРЩИНА

Вишитий рушник стане оберегом міста

Рушник-оберег вишили в Новограді-Волинському. Вперше його побачать під час відзначення Дня незалежності, дня міста та «Лесиних джерел» — ці три свята тут відзначатимуть одночасно. Ескіз рушника єдності місцевої громади розробила майстриня Олеся Лашевич. У центрі п'ятиметрового полотна вишито символ міста — дзвін і дату першої літописної згадки — 1257 рік. По обидва боки — вінки з чорнобривців, льонку, маків, соняхів, переплетені з колосками пшениці та гронами винограду. А також — народні орнаменти, зібрані ще в XIX столітті матір'ю Лесі Українки Оленою Пчілкою.

Ініціатори сподіваються, що рушник стане символом єднання всіх новоградволинців навколо ідеї розвитку міста та його оберегом.

Олексій КАВУН.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

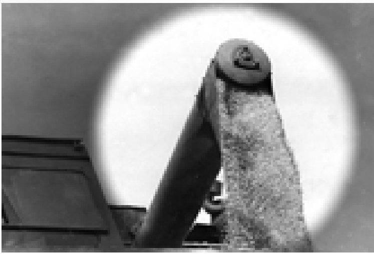
Інвестиції в інтелект

Напередодні Дня незалежності голова Івано-Франківської облдержадміністрації Микола Палійчук та голова облради Ігор Олійник вручили одноразову матеріальну допомогу переможцям всеукраїнських учнівських олімпіад і Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів—членів Малої академії. Розмір допомоги — десять стипендій студента-відмінника. Загалом таку матеріальну підтримку одержали 28 дітей. Додамо, що ці учні та ще 70 обдарованих дітей області, які досягли найвищих результатів у конкурсах, олімпіадах, турнірах та інших змаганнях на всеукраїнському та міжнародному рівнях, раніше були вшановані дипломами та іменними годинниками на традиційному обласному святі «Ми — надія твоя, Україно!», а 11 учнів, які здобули перші місця в інтелектуальних змаганнях, нагороджені ноутбуками. Крім того, як повідомили в управлінні освіти і науки ОДА, 32 учням присуджено стипендії голови обласної державної адміністрації і голови облради в розмірі стипендії студента-відмінника. Ще 12 за результатами інтелектуальних змагань удостоєно Президентської стипендії. Крім того, Олені Дацків з Долинського району призначено стипендію Кабінету Міністрів України, а Христині Харишин з Рогатинського району та Богдану Стрільчику з обласного ліцею-інтернату для обдарованих дітей із сільської місцевості — стипендію імені Тараса Шевченка.

Дарина НАЗАРЧУК.

Трудівники полів Лебединського району на круг збирають по 42 центнери зерна

В Україні вже намолочено 42,6 млн. тонн зерна. Розпочато збір гречки та проса *(Укрінформ)*

У Донецькій області протягом цього року закрито 9 загальноосвітніх шкіл *(Укрінформ)*

У НОМЕР

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Повний ранець — від добродійників

Саме такий подарунок приготували школярам обласного центру з багатодітних родин управління у справах сім'ї та молоді і міський центр «Родинний дім». А почали з того, що, оголосили акцію «Готуймо дітей до школи». По допомогу звернулись до благодійників, котрі й наповнили шкільні портфелі різним учнівським приладдям. Сприятимуть наповненню ранців і шкільні ярмарки, які працюють на центральних вулицях обласного центру. Там можна придбати одяг, взуття, підручники і все необхідне для навчання.

Ірина КОЗАК.

КРИМ

Шматок скелі впав на авто

У селі Малосадове Бахчисарайського району чотиритонний камінь, відірвавшись від скелі на висоті 200 метрів, промчав схилом майже чотириста метрів і гепнув на автомобіль, що стояв на автозаправній станції. Двометрова брила майже розплющила авто і перевернула його на бік. П'ятеро пасажирів легковика, зокрема двоє дітей, отримали лише подряпини й забиття, шостий пасажир — 86-річний дідусь — загинув на місці.

Віктор ХОМЕНКО.

Директора Київської фортеці покарали за чесність?

Цієї середи на очільника Національного історико–архітектурного музею «Київська фортеця» В'ячеслава Кулініча напало четверо чоловіків. Директор саме повертався з презентації архітектурних проектів із забудови музейного комплексу «Мистецький арсенал», коли ззаду отримав кілька стусанів. Про подробиці інциденту він розповів «Голосу України».

— Я спочатку навіть не зрозумів, що відбувається. Вони ще й вирвали з моїх рук пакети з документами й речами, — зітхає В. Кулініч. — І це серед білого дня біля святині — Києво-Печерської лаври!

Директор каже, що бачив нападників і одразу звернувся до Печерського райвідділу міліції. Там залишив заяву і чекає на розслідування справи. Розповідає, що постраждав не просто так. Основна версія В. Кулініча — його незламна позиція стосовно збереження й захисту національних пам'яток.

— Це була якась акція залякування, чи що? — дивується він. — Усі знають, що мене неможна підкупити.

Як зізнається В. Кулініч, разом зі столичними архітекторами він не раз висловлював стурбованість умовами проведення міжнародного відкритого конкурсу на будівництво об'єктів на території музейного комплексу «Мистецький арсенал».

— Там усе іде до того, що пам'ятка національного значення буде повністю знищена, а будинок арсеналу не буде видно з-за висоток, — прогнозує директор. — Адже це ласий шматок для забудови й отримання прибутків. По суті, хочуть знищити наше історичне обличчя й стерти національну пам'ять.

Як розповів В. Кулініч, це вже не вперше стає жертвою власних переконань. Тривалий час він стояв на захисті музею «Київська фортеця».

— Я пов'язую це з тим, що територія музею сьогодні сягає 130 гектарів. Це величезна площа, яку хочуть забудувати, та ми поки що стримуємо цей натиск, — зазначає він. — Доходило навіть до того, що ми півтора місяці сиділи без зарплати, деякі люди з колективу не витримали й звільнилися.

А самому директору, за його ж словами, неодноразово погрожували, пропонували хабарі й прослуховували телефон. У прокуратурі на всі заяви В. Кулініча тим часом радять шукати свідків.

— Ну, а який дурень при свідках погрожуватиме? — не здається музейник.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Чорний трансплантолог» виявився невинним перед українськими законами

Ворошиловський райсуд Донецька виправдав ізраїльського хірурга Міхаеля Зіса, якого звинувачували у незаконній трансплантації донорських органів. Попри виправдувальний вирок, хірург залишається за ґратами, оскільки його екстрадиції раніше зажадала Молдова.

Нагадаємо, 52-річного Міхаеля Зіса затримали в одному з готелів Донецька восени минулого року. На той момент його було оголошено у міжнародний розшук. Медика підозрювали у незаконній трансплантації донорських органів. Обвинувачення заявляло, що знайдено принаймні двох осіб, які отримали від хірурга пропозицію стати донорами за велику винагороду, і вимагало покарати лікаря 3,5 роками ув'язнення. Для своїх «підопічних» медик зняв квартиру в Донецьку, де ті нібито очікували на операцію.

Однак суд постановив виправдати Зіса за відсутністю в його діях складу злочину. Адвокат обвинуваченого Олег Курінний висловив задоволення вироком, оскільки, на його думку, обвинувачення було безпідставним і безґрунтовним: «Цей вирок змусить замислитися і правоохоронні органи Молдови. Тому що Зіс у Молдові звинувачується в аналогічних діях, за якими сьогодні виправданий». Раніше районний суд уже двічі відпускав з-під варти підсудного, однак міліція знову затримувала його, посилаючись на постанову про міжнародний розшук. Тепер хірург чекатиме в слідчому ізоляторі рішення щодо екстрадиції до Молдови. Виправдано також і водія Зіса, якого слідство вважало посібником.

Як повідомляє «Голос України», керівництво Донецького центру трансплантації нирки відкидає звинувачення у незаконній діяльності. Зокрема, головний лікар центру Віктор Денисов заявляв, що Міхаель Зіс був лише супроводжуючим та перекладачем для пацієнтів з Ізраїлю. А скандал дехто із медиків пояснює змовою конкурентів: адже ціни на пересадку нирки в Донецьку набагато нижчі, ніж на аналогічні операції у розвинених країнах.

Ліна КУЩ.

Не треба поневірятися по інстанціях у пошуках довідок

Відкрито трудовий архів Рівненського району. Районна рада виділила для його облаштування приміщення в обласному центрі, а також 100 тисяч гривень із районного бюджету. Архів уже прийняв на зберігання чимало документів ліквідованих колгоспів, підприємств, установ та організацій, що досі лежали по підсобках. Відтак для людей, які розраховують на пенсію, тепер відпала потреба поневірятися по інстанціях у пошуках довідок про стаж і зарплату — досить лише звернутися у трудовий архів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Міністерство охорони здоров'я шукає «липових» інвалідів-вступників

Міністерство охорони здоров'я перевіряє документи дітей-інвалідів, які цьогоріч вступали до вищих медичних закладів. Перевірку ініціювали громадські організації, які здійснювали моніторинг вступної кампанії і заявили про «навалу» інвалідів-вступників. Як з'ясувалося, цього року майже три сотні дітей з обмеженими можливостями стали студентами медичних вузів. Це втричі більше, ніж попереднього року. Причому половина з цих студентів отримали інвалідність упродовж двох останніх років. Саме ці документи й перевіряють обласні управління охорони здоров'я. Комісія вже виявила недостовірності, необґрунтовані експертні висновки у Львівській та Донецькій областях, але це поодинокі випадки, **повідомляє МОЗ**. Поки що перевірено лише 80 відсотків документів.

Охороняють не лише кордон, а й природу

Русло річки Дунай плюс морська ділянка, а це майже 180 кілометрів кордону, перебувають під пильною увагою Ізмаїльського прикордонного загону. Як розповідає помічник капітана корабля спеціального призначення Артем Федоренко **(на знімку)**, порушники тут переважно рибалки-браконьєри. Тому охороняють не лише кордон, а й природні багатства.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Іноземців навчатимуть українських танців

У Луцьку проходить міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором». У ньому беруть участь колективи з України, Ізраїлю, Кіпру, Канади, Мартініки, Мексики, Польщі, Чехії. Нашу державу на форумі представляють фольклорні гурти «Калинонька» та «Горлиця» з Чернігівщини. А українського танцю навчатимуть іноземців волинські колективи «Червона калина», «Барвінок», «Радість», «Волиняночка» та «Волинянка».

Фестивальні дійства відбуваються на вулицях і площах міста, в Парку культури і відпочинку імені Лесі Українки, Народному домі «Просвіта», на території замку Любарта, у Волинському обласному академічному музично-драматичному театрі імені Т. Г. Шевченка. Заключний концерт фестивалю пройде в неділю на луцькому стадіоні «Авангард». У рамках фестивалю діятиме міжнародний ярмарок майстрів народної творчості.

Зазначу: 1994 року в Луцьку започаткували Міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором», який проходить під егідою Міжнародної ради Організацій фестивалів фольклору і традиційних мистецтв (CIOFF), що діє при ЮНЕСКО. Саме завдяки «Поліському літу з фольклором» Україна 1996 року на засіданні Генеральної асамблеї CIOFF була прийнята 69-м повноправним членом цієї організації. Створено Українську національну секцію CIOFF, офіс якої розташований у Луцьку.

За десять фестивальних років у «Поліському літі з фольклором» узяли участь понад 5910 виконавців із 39 країн світу.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Як з'ясувалося, цього року майже три сотні дітей з обмеженими можливостями стали студентами медичних вузів

Якщо факти, зібрані секретаріатом Президента підтвердяться, Генпрокуратура має порушити справу

З новою силою розгорається конфлікт між секретаріатом Президента та Кабінетом Міністрів України, що не робить честі нікому. Після серії голосних звинувачень, що пролунали на цьому тижні, і підтвердження СБУ, що з секретаріату одержано документи щодо діяльності Кабінету Міністрів на шкоду національним інтересам держави, вчора командою Президента було завдано ще один удар по виконавчій владі.

Кепська справа

У п'ятницю Юлію Тимошенко знову звинуватили в лобіюванні російських інтересів. Як повідомила прес-служба Президента, уповноважений Президента України з міжнародних питань енергетичної безпеки Богдан Соколовський заявив: «Кабінет Міністрів має всі підстави доручити Міністерству палива та енергетики затвердити рішення про переведення нафтопроводу «Одеса—Броди» в режим роботи з проектного напряму й невідкладно почати переговори з російською стороною щодо зміни маршруту транспортування нинішніх обсягів російської нафти до Чорного моря через Одесу».

«Отже, керівництво уряду, приймаючи або не приймаючи згадані рішення протягом найближчого тижня, має шанс однозначно показати, що у сфері енергобезпеки воно керується національними інтересами України або ж якимись іншими інтересами», — підкреслив Соколовський.

Політика коротких штанців

Із проханням прокоментувати заяви, що звучали на адресу Прем'єр-міністра України та лідера БЮТ, «Голос України» звернувся до народного депутата України, члена фракції Блоку Тимошенко Андрія Шкіля.

«Чергова нісенітниця, котра тільки підтверджує, що українська політика ніяк не може вилізти з коротких штанців. Секретаріат Президента нагадує мені пацана з підбитим оком і замазаними зеленкою колінами, що постійно шукає винуватих», — сказав народний обранець.

На його думку, президентська кампанія набирає обертів, і заяви команди Ющенко доводять, що «вони, нарешті, зрозуміли, що програли».

Усі засоби гарні?

На запитання «Голосу України», кому вигідний скандал із звинуваченнями уряду у «зраді національних інтересів», народний депутат України, член фракції Партії регіонів Василь Хара відповів: «Тільки Президентові і його оточенню. Триває боротьба за президентське крісло, в якій, судячи з того, що відбувається, всі засоби гарні». Політик упевнений, що все це позначиться на міжнародному іміджі України: «З нами ніхто не хоче серйозно розмовляти. Ми чекаємо мільярдних інвестицій. Але хто, дивлячись на Президента, на Кабінет Міністрів і на парламент, буде з такою владою ризикувати своїми грошима?..».

Тільки факти

Народний депутат України, член фракції Блоку Литвина Олег Зарубінський навів «Голосу України» декілька фактів, з яких, на його думку, наші читачі повинні самі зробити висновки: «Всім відомо, що нафтопровід «Одеса—Броди» будувався Україною як один із компонентів диверсифікованості енергопостачання. Щоб ми не залежали від однієї країни. В ЄС є норма, відповідно до якої не можна залежати від однієї іноземної країни в плані енергопостачання більш як на чверть. Але Юлія Володимирівна і Кабінет Міністрів жорстко виступають за те, щоб продовжувати використання «Одеса—Броди» у реверсному режимі, тобто у варіанті його російського використання. Друге. Усі пам'ятають, як керівництво уряду наполягало на негайному продажі Одеського припортового заводу, не говорячи людям про те, що як підрозділ у продажі приватникам ОПЗ значився єдиний в Україні аміакопровід — суперстратегічний і суперважливий об'єкт національної безпеки. До того ж уряду було відомо, що саме російські фінансово-промислові групи і збиралися купити на цьому, так званому, аукціоні ОПЗ разом з аміакопроводом... Третій факт — ситуація з американською компанією «Венко», з якою було підписано угоду на видобування енергоносіїв на шельфі української частини Чорного та Азовського морів. Ми пам'ятаємо, як уряд категорично виступав проти цієї угоди. А я добре пам'ятаю, що Росія була незадоволена тим, що не російські компанії добуватимуть нафту і газ у Чорному морі й, особливо, Азовському, котре вважається закритим спільним морем України і Росії... У травні місяці два дуже великі російські банки, що мають філії в Україні, перевели в них 2 млрд. доларів. І саме в цей час в Україні за декілька днів штучно був обвалений долар». «Ви вважаєте, що все це випадковості?», — запитує народний депутат, додаючи, що на всі запитання мають дати відповідь компетентні органи.

Центри впливу і точки напруженості

При цьому лідер Компартії Петро Симоненко називає тих, кому доручено розібратися, а саме СБУ, «політичною поліцією» і виступає за її фінансову перевірку і реорганізацію. «Фактично, через Ющенка і секретаріат Президента Білий дім і спецслужби США здійснюють практичне керівництво Службою безпеки України, використовуючи цю державну установу для розширення і закріплення своєї агентурної мережі, створення різноманітних «центрів впливу» і «точок напруженості», — вважає лідер КПУ.

Дискредитація на міжнародному рівні

У свою чергу, Тарас Стецьків, народний депутат України від фракції «Наша Україна—Народна самооборона» в інтерв'ю журналістам розцінив повідомлення секретаріату «як абсурд, нісенітницю». «Так само можна звинуватити кого-небудь у сіоністській або в антисемітській змові, в будь-якій африканській змові», — обурюється Стецьків.

У сухому підсумку ситуація невесела

«Заяви секретаріату свідчать про те, що команда Ющенка здійснює оперативну роботу. А інакше звідки в них такі факти. Не маючи розвідки на Кавказі, про що зі смутком повідомив екс-міністр оборони Анатолій Гриценко, ми, виявляється, маємо налагоджене політичне стеження. Крім того, самі звинувачення тягнуть на серйозний політичний скандал, тому що мова йде не просто про президентські вибори, мова йде про зраду національних інтересів і про дії українського уряду на користь іншої держави», — заявив в інтерв'ю «Голосу України» політолог Андрій Єрмолаєв. На думку експерта, якщо дані факти підтвердяться, Генпрокуратура повинна порушити справу. Якщо ж це не підтверджується, ті, хто оприлюднив обвинувачення, самі повинні відповідати перед законом.

Яна СТАДІЛЬНА.

Ліквідовано міжнародний канал переправлення нелегальних мігрантів

У результаті спецоперації СБУ на території Закарпатської області на гарячому затримано двох членів злочинного угруповання з міжрегіональними та міжнародними зв'язками.

Вони займалися переправленням нелегальних мігрантів із країн Азії до Західної Європи. Водночас у Львові впіймали ще двох членів угруповання. За даним фактом слідчим відділом УСБУ у Львівській області порушено кримінальну справу. Співробітниками СБУ був затриманий також організатор угруповання. Ним виявився один із керівників відділення оперативної протидії нелегальній міграції оперативно-розшукового відділу Державної прикордонної служби України, який, використовуючи службове становище, організовував функціонування та прикриття цього каналу. Триває слідство. Згідно з офіційним повідомленням польського підрозділу Інтерполу, одного із затриманих розшукують правоохоронці Республіки Польща.

Ірина ЄГОРОВА.

Львів.

ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На столичній Софіївській площі з нагоди Дня незалежності відбулося урочисте вручення працівникам Головного управління МВС України в м. Києві службового транспорту.

Волинські пластуни запросили поляків

Фото автора.

Цього літа пластовий табір «Сокіл» приймав гостей із Польщі. Пластуни з Волині відпочивали разом з харцерами — польськими скаутами з міста Краснік (Люблінське воєводство). Гості мали змогу познайомитися з історією, культурою та природою нашого краю. Вперше такий захід відбувався за сприяння Міністерства закордонних справ України.

Табір «Сокіл» є історичним місцем, адже саме тут збиралися пластуни ще 1926 року під проводом скаутмайстра Івана Чмоли, який був співзасновником організації. Не раз табір відвідував і митрополит Андрей Шептицький, який постійно допомагав пластунам.

Богдан СОЛОПЧУК, комендант табору.

На знімку: пластуни облаштовують табір.

У яблуні «склероз»...

У садку мешканця Рівного Миколи Манька в ці дні зацвіла яблуня. Поряд із стиглими соковитими плодами — квіти. Господар каже, що за свої шістдесят років такого дива не бачив. Фахівці пояснюють це порушенням циклу розвитку дерева — такий собі «склероз».

Олександра ЮРКОВА.

Вугільникам знову заборгували

Борги з заробітної плати на вуглевидобувних та пов'язаних із цією галуззю підприємствах Донецької області сягнули майже 50 мільйонів гривень.

Лише на шахтах вони становлять 32,5 мільйона гривень, а на шахтобудівних підприємствах — 9,5 мільйона. Не отримали вчасно зарплату також транспортники, які обслуговують галузь, працівники підприємств гірничого машинобудування та інші. За словами голови облдержадміністрації Володимира Логвиненка, заборгованість утворилася через те, що державна підтримка вугільникам за перше півріччя надійшла в менших обсягах, ніж передбачено бюджетом. Крім того, через підвищення тарифних ставок обсяг щомісячної зарплати збільшився.

Цікаво інше. За наявності власного вугілля область імпортує його: в першому півріччі завезли близько 4 мільйонів тонн. Це переважно паливо певних коксівних марок, яких не вистачає українським металургам. Очікується, що до кінця року в область привезуть ще стільки ж імпортного палива. У деяких випадках, навіть з урахуванням доставки залізницею, воно обходиться дешевше, ніж українське: собівартість однієї тонни вітчизняного вугілля на 116 гривень більша, ніж її ціна, а зростання обсягів видобутку не спостерігається.

Ліна КУЩ.

СВІТ КОРОТКО

УКРАЇНА

Перший корабель повернувся

Малий ракетний корабель Чорноморського флоту Росії «Мираж», що був задіяний у блокаді грузинського узбережжя під час останніх подій на Кавказі, вчора вранці повернувся до Севастополя. Прихід судна біля пам'ятника затопленим кораблям вітали декілька десятків активістів проросійських громадських організацій та політичних партій. Водночас кілька активістів Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Студентське братство» провели акцію протесту проти участі кораблів ЧФ РФ у російсько-грузинському конфлікті.

РОСІЯ—ГРУЗІЯ

Москва вивела війська?

Згідно з наказом Верховного головнокомандуючого, усі російські військові частини, додані до миротворчого контингенту в зоні грузино-південноосетинського конфлікту, учора мали бути остаточно виведені з території Грузії до Південної Осетії. Про це повідомив міністр оборони РФ Анатолій Сердюков. За його словами, протягом дня п'ятниці відведення всіх частин з території Грузії буде завершено.

Тим часом грузинські ЗМІ учора повідомляли про те, що ознак відходу військових не помітно ані в регіоні Самегрело, ані в Горі.

Тбілісі не розрахував, що Росія відповість на грузинську військову операцію в Південній Осетії стрімким введенням своєї армії, та виявився непідготованим до силової атаки. Про це заявив заступник міністра оборони Грузії Бату Кутелія в інтерв'ю британській газеті «Financial Times». Грузія прийняла рішення захопити Цхінвалі, незважаючи на те, що війська не мали достатніх засобів протитанкової та протиповітряної оборони, щоб захистити себе на випадок серйозного опору, визнав Кутелія.

На Харківщині в господарствах різних форм власності за сім місяців нинішнього року надої зросли на 113 відсотків *(Укрінформ)*

Рівень офіційного безробіття в Маріуполі — один із найнижчих в Україні — 0,5 відсотка *(Укрінформ)*

РЕГІОНИ

РІВНЕНЩИНА

Після тимчасових незручностей — європейська дорога

Італійські шляхобудівники, які оновлюють автотрасу Київ—Чоп від села Грушвиця на Рівненщині до міста Броди на Львівщині, закрили на місяць відрізок шляху від Рівного до Дубна. Тепер весь транспорт спрямовується в об'їзд у напрямку Млинова (щоправда, пропускатимуть «швидку», пожежну та міліцію). Тільки так, на думку італійських фахівців, коли не заважають, можна високоякісно реконструювати автошлях. Крім того, без цього неможливо завершити реконструкцію трьох мостів — на межі Рівненського і Дубенського районів, — зрівняти смуги руху, перепад висот між якими понад чотири метри. За тимчасові незручності італійські шляхобудівники обіцяють водіям ідеальне асфальтне покриття.

Євген ЦИМБАЛЮК.

КІРОВОГРАДЩИНА

На честь загиблих воїнів правопорядку

На Кіровоградщині відзначили День пам'яті співробітників органів внутрішніх справ, які загинули під час виконання службових обов'язків.

Традиційний мітинг-реквієм і покладання квітів відбуваються тут щорічно. Й уже шостий рік приходять у цей день до обеліска, зведеного на честь загиблих воїнів правопорядку, Виринея Кабанова і її маленька семирічна донечка Рита. Приходять, щоб разом із багатьма іншими вшанувати пам'ять свого чоловіка і батька Віктора Кабанова, оперативного співробітника карного розшуку,

капітана міліції, який загинув, виконуючи свій службовий і громадянський обов'язок. А якщо сказати звичайними словами — самовіддано виконуючи обов'язок, пожертвував своїм життям заради інших.

Петро МЕЛЬНИК.

Фото автора.

У добрих господарів на полі трудяться і мікроорганізми

ДОСВІД

ТОВ «Данко» — наймолодше сільгосппідприємство в Оріхівському районі. Утворилося воно на землях, котрі орендувало ЗАТ «Данилівське», в листопаді 2003 року. Саме тоді почалася неврожайна серія нового тисячоліття, і засновники товариства покинули селян напризволяще, навіть не розрахувавшись за паї. Зібрати вдалося не всіх, бо багато хто із обдурених та скривджених вирішив господарювати самотужки, а дехто подався до сусідів. Залишилися тільки ті, хто не знав, що робити зі своїми паями. Об'їхавши поля, вхопилися за голову й нові орендарі — бо із 1400 гектарів орних земель, котрі їм дісталися, оброблялося лише 170, де було посіяне озиме тритикале, а на решті занедбаних після соняшнику площ височіла двометрова амброзія.

Поки збирали техніку та механізаторів, прийшла зима, тож підготувати всі угіддя до сівби ярих та просапних культур не встигли. Але в тому не було й потреби. Спеціалісти Науково-дослідного інституту родючості, провівши повний агрохімічний аналіз усіх полів, видали невтішну картину. По суті це був вирок: потенціальна родючість — від 12 до 18 центнерів зерноодиниць з гектара, вміст гумусу — від 2,1 до 3,4 відсотка, вміст фосфору —в чотири рази менший за норму... Тому навесні посіяли лише кукурудзу, сою та трохи соняшнику, щоб можна було розрахуватися з механізаторами і власниками земельних паїв, а половину площ відвели під чорні пари. Як і слід було очікувати, зібрали найнижчий урожай у районі. Підняли статистику колишнього колгоспу імені Чапаєва за останнє десятиріччя до його ліквідації. Господарство спеціалізувалося на вирощуванні та відгодівлі великої рогатої худоби, тому більше половини сільгоспугідь тут було зайнято посівами багаторічних трав, а під колоскові та просапні культури у великій кількості вносили органічні та мінеральні добрива. Але навіть за таких умов середньорічна продуктивність земель тут становила 24 центнери з гектара по зерновій групі й 12 центнерів — по соняшнику. Якраз на такі показники і вийшло в свій перший господарський рік ТОВ «Данко».

Щоб підняти врожайність сільгоспкультур хоч на п'ять центнерів, потрібно було вносити на гектар ріллі у фізичній вазі від 300 до 400 кілограмів мінеральних добрив, але це не виправдало б витрат. Відпрацьована за попередні десятиліття традиційна технологія землеробства завела в глухий кут, з якого, здавалося, не було виходу. Можна уявити, який відчай охопив директора сільгосппідприємства Артура Крупського і засновників товариства, коли вони зрозуміли, що можуть повторити шлях своїх попередників. Та, коли пройшов шок від розчарування, вирішили спробувати ще раз і звернули погляди до органічного землеробства, яке почало зароджуватися в Україні.

Ефективні мікроорганізми, котрі дали назву новому напряму в рослинництві, першими почали застосовувати японці в тепличному господарстві та садівництві. Звернули на них увагу і в країнах Європи та Америки. А в нас, незважаючи на серйозні наукові досягнення в цій галузі, практика безнадійно відстає. Тому, перечитавши праці відомого російського агронома дореволюційного періоду Івана Овсінського та доступну наукову й науково-популярну літературу, Артур Крупський почав експериментувати на власний розсуд. Обробивши мікробіологічними препаратами насіння ячменю, в господарстві отримали добавку врожаю на фоні основних посівів у два центнери, за цього виробничі витрати порівняно з обробкою насіння хімічними препаратами скоротилися в 10 разів. А от при внесенні ЕМ-сумішей у ґрунт різниця за врожайністю на дослідних і контрольних посівах соняшнику становила 11 центнерів. Виправдав себе й вегетаційний обробіток озимої пшениці без підживлення аміачною селітрою, бо вперше за останнє десятиріччя вдалося отримати продовольче зерно третього класу.

Результати й порадували, й засмутили. Адже по суті це було відкриття вже давно відомих істин, а без чіткого науково-методичного супроводу можна було топтатися на місці дуже довго. Це неодмінно призвело б до банкрутства, бо не вирішувалося головне завдання стосовно різкого підвищення загальної врожайності, а відповідно — й ефективності виробництва. Тому Артур Євгенович звернувся за консультацією до Інституту рослинництва імені В. Юр'єва Української аграрної академії наук, через деякий час вступив до аспірантури і почав під керівництвом кандидата сільськогосподарських наук Володимира Диндорого проводити на полях господарства дослідно-експериментальні роботи із впровадження цілісного комплексу ЕМ-технологій на базі вітчизняних препаратів. Переломним у цьому відношенні став нинішній рік. І не тільки тому, що на посаду заступника директора товариства з наукової роботи сюди запросили кваліфікованого ґрунтознавця і ландшафтного еколога, доцента кафедри загальної та прикладної екології і зоології біологічного факультету Запорізького національного університету Олену Мірошніченко, яка одразу дала всьому лад, а й тому, що ефективні мікроорганізми почали створювати прибутки. Адже загальна площа товарних посівів із застосуванням ЕМ-технологій уже становила 850 гектарів, із них по 400 гектарів — озима пшениця та соняшник і 50 гектарів — озимий ячмінь. Урожайність колосових удвічі-втричі перевищила потенціальний ресурс полів, а «подолянка» на 60 гектарах дала по 56,8 центнера. Та головний перелом стався в душах селян. Адже більшість новоданилівців уже й не мріяла про переповнені зерном склади і тік. І це за того, що половина врожаю на той час була ще не зібрана...

> Та головний перелом стався в душах селян. Адже більшість новоданилівців уже й не мріяла про переповнені зерном склади і тік. І це за того, що половина врожаю на той час була ще не зібрана...

Хоча для поліпшення загального достатку 60 гектарів дослідних полів погоди не роблять, але саме на них закладається основа недалекого майбутнього вітчизняного землеробства. Вже тепер Інститут рослинництва і ТОВ «Данко» можуть запропонувати для масового застосування в сільськогосподарському виробництві низку відпрацьованих ЕМ-технологій. А першими їх гідно оцінили фермери та селяни-одноосібники, котрі, мов кільця Сатурн, оточують своїми наділами поля товариства; працівники дослідних господарств Інституту олійних культур УААН та члени Полтавської обласної асоціації органічного землеробства. Навідуються до Новоданилівки й титуловані гості зі столиці. І все ж найприємнішим є визнання колег, бо на обласному семінарі з органічного землеробства, який відбувся перед початком польових робіт, було вирішено надати ТОВ «Данко» статус базового господарства з впровадження ЕМ-технологій. Це дасть змогу аграріям регіону не лише досягти значної прибавки врожаїв, а й допоможе обходитися без мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин, в кілька разів зменшити виробничі витрати і, що дуже важливо, отримувати екологічно чисту продукцію.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

На знімку: провідний науковий співробітник Інституту рослинництва імені В. Юр'єва, кандидат сільськогосподарських наук Володимир Диндорого, заступник директора ТОВ «Данко» з наукової роботи, кандидат географічних наук Олена Мірошніченко та директор ТОВ «Данко» Артур Крупський.

Фото автора.

Урожайність колосових удвічі-втричі перевищила потенціальний ресурс полів

Олексій Морозов: «Я довів, що ходіння по морю може і має бути безпечним»

ГЕРОЙ НАШОГО ЧАСУ

«За минуле століття техніка суднобудування пішла далеко вперед, але «абсолютно надійний» корабель поки що не створено. Морські судна раз у раз стають здобиччю хвиль. Один допитливий мариніст підрахував, якщо підняти з дна океану всі затонулі кораблі, то ланцюжок з них може двічі оперезати земну кулю по екватору...
Робота на морі стала мистецтвом, особливо це стосується роботи капітана з керування кораблем в екстремальних умовах. Це візитна картка капітана — аварійне судно чи ні! Відпрацюванню навичок безаварійних рейсів треба присвятити все життя!..»

Із досьє «Голосу України».

Олексій Васильович МОРОЗОВ ***народився 27 квітня 1927 року. Освіта: Одеське вище мореплавне училище, 1949 (інженер-судноводій); Одеський інститут інженерів морського флоту, 1958 (інженер-експлуатаційник); Вечірній університет, 1962 (філософський факультет); Одеський суспільний інститут патентознавства, 1987 (інженер-патентознавець). Попередні місця роботи: 1953 — перший капітан у СРСР з вищою інженерною освітою великотоннажних танкерів; капітан пасажирських суден під прапорами Кіпру і Панами (1994—1998).***

Напрями діяльності: проблема безаварійності у судноводінні, економіки морської галузі, контейнеризація світового судноплавства, у т. ч. в Україні.

Основні досягнення: автор 25 наукових статей. Розробив теорію і метод виключення аварійності в екстремальних умовах плавання на постійній швидкості за допомогою суднової РЛС. Пріоритет відкриття О. В. Морозова затверджений Академією наук СРСР, Академією наук України і, як визнала Одеська національна морська академія: «Новий метод докорінно змінив підходи до забезпечення безпеки мореплавання». Метод за значенням для економіки країни двічі висувався на здобуття Ленінської премії.

Президент Благодійного фонду капітана О. Морозова на підтримку капітанів-ветеранів і моряків транспортного флоту.

Хтось не може уявити свого життя без гір, хтось без неба, а капітан, справжній капітан — без моря. Ти можеш готувати себе до чогось іншого, мріяти про іншу професію, але все одно візьме гору. Це від Бога! І вже не можеш зрозуміти, в яку мить доля тебе відправила туди, без чого ти не мислиш свого життя. Кажуть, не всім удається знайти такий свій шлях. Мені пощастило. Народившись у суходільному селі Поволжя, вирішив йти в танкісти. Ще хлопчиськом зробив «броньовик», їздив селом і влаштовував «бої місцевого значення». А як взяв і поїхав до моря, досі не можу пояснити. Либонь, доля. Закінчую Одеську мореходку, і так розпорядилося життя, що в 26 років уже капітаном був в Арктиці судно. Ви не уявляєте, як було страшно, — команда старша і досвідченіша за мене, рейс — далекий і складний (через Берингову протоку)... Та що там казати. Тоді я зрозумів, що найперше — треба завжди перемагати страх і розгубленість. А для цього потрібно бути у морі готовим до всього, і передовсім — до аварійної ситуації. Тільки тоді цю саму аварію і можна буде не допустити.

Уже через рік мені це вдалося. Ви ще маєте пам'ятати фільм «НП» з В'ячеславом Тихоновим у головній ролі. Це про захоплений танкер «Туапсе». Мій «Вайян-Кутюрьє», на якому я був капітаном, мала спіткати така сама доля. Щоб цього не сталося, мені терміново змінили курс. І ми пішли, як кажуть, «іншим шляхом». Без навігаційних карт. Мені було 27 років... Тоді вперше серед капітанів я використовував у роботі метод водіння суден по радіолокаційній станції (РЛС). Завдання виконали, і в термін.

Через три роки, уже 30-літньому, мені довірили нове судно — «Молодечно». Мої колеги і сьогодні стверджують, що воно ввійшло в історію морського флоту. На ньому я зрозумів, що одним з головних елементів, а можливо, і головним, у безаварійності рейсу є людський чинник. Від того, наскільки дружний колектив на судні, як можуть відпочити моряки, залежить їхня готовність зустрічати будь-які труднощі на морі. «Молодечно» стало першим вантажним судном, де з'явився басейн, а потім і турнік, футбольне поле, живі квіти вирощували. На екіпаж можна було покластися в усьому. Крім того, я був практично першим капітаном, який цілковито довірився локатору і за будь-якої погоди — шторм, туман — завжди виходив у рейс, ішов, не зменшуючи швидкості, найважливішими ділянками, і — не подумайте, що я — нескромний, але факт залишається фактом — не допустив за всі рейси жодної аварії.

У віхолу через Босфор

У 1957 році, в лютому, ми на «Молодечно» вперше в історії мореплавання пройшли через протоку Босфор у найсильнішу завірюху за повної відсутності видимості, не знижуючи швидкості, маневруючи між суднами різних країн, що очікували на «погоду». Узимку того самого року під час заходу в Новоросійський порт за ураганного вітру («бора») і шторму в 12 балів, за відсутності видимості від пилу цементних заводів, благополучно відшвартувалися біля причалу. А танкер «Ростов» і ще кілька суден викинуло на берег. Зняття їх з «мілини» коштувало не одну копієчку. Ми навчилися ходити за будь-якої погоди, не зменшуючи швидкості. У такий спосіб зробили, здавалося, неймовірне — два рейси в одну арктичну навігацію.

Усе це стало можливим завдяки розробленому мною методу.

За існуючими міжнародними ППЗС (правила попередження зіткнення суден) в умовах обмеженої видимості передбачено різке зниження ходу судна аж до повної зупинки, а маневрування здійснюється за звуковими сигналами. Мій метод дає можливість, використовуючи РЛС і просторову уяву штурманів, не знижувати швидкості, при цьому досягаючи високого економічного ефекту від збільшення провізної спроможності флоту.

Це якщо двома словами про метод. Узагалі він включає в себе 11 пунктів, перевірених мною багато разів на практиці. Треба завжди вміти передбачати, що може статися і бути готовим до цього. І сподіватися тільки на себе. Жодні прилади не застрахують тебе від аварії. Це вже показала катастрофа з пароплавом «Нахимов», приміром.

Я здійснював перепідготовку своїх штурманів на свій метод ходіння по морю зі своєї ініціативи. А ініціатива, як ви знаєте, — карна. Я хотів, щоб капітани не допускали аварій, хотів поділитися своїми напрацюваннями. Вийшла моя стаття в «Водном транспорте», де пропагувався метод ходіння в тумані за локатором. Матеріал головного штурмана Балтійського пароплавства в тому самому журналі пролунав сигналом мисливського ріжка. Мене почали цькувати. Виключають із партії як порушника міжнародних правил судноплавства. Ну, з партії мене ще чотири рази виключатимуть, перед цим поновлюючи. Найстрашніше — мене «відлучили від моря», списали на берегову службу. Пішов учитися. 1958 року закінчую експлуатаційний факультет Одеського водного інституту. Грамотний став. Певна річ, «суну носа» скрізь, де непорядок, а начальство таких не любить. До того ж у 1973 році мою роботу «Розробка методу водіння суден на підвищених швидкостях в умовах поганої видимості на основі РЛС і впровадження його в практику судноводіння» було висунуто Одеським обласним ВТВР і НТВ водного транспорту на здобуття Ленінської премії. Що почалося! Опоненти піднялися. Скандал набирав обертів. Родина розпалася... 1976 року ці документи подають удруге. З'ясувалося, що «гуляє» довідка про моє божевілля. У 1979 році на одній з нарад я «злодіїв від моря» так і назвав, як воно є. Проти мене порушили кримінальну справу за наклеп на посадових осіб. Заарештували, протримали п'ять днів у СІЗО і за рішенням суду помістили в «дурку». На щастя, моя друга дружина, доцент медуніверситету, лікар з діда-прадіда, знала, що я — здоровий, зрозуміли це і лікарі психлікарні, і хоч їх регулярно перевіряло КДБ, мені нічого шкідливого не кололи. Три роки в психушці виживв тільки завдяки тому, що щодня писав щоденник, статті для «Техники молодежи», «ИР» — англійською мовою між рядків журнальних текстів. Слідчого, котрий розумів мою правоту і порушив кримінальну справу з мого арешту, самого було заарештовано і вбито у в'язниці. Але це врятувало мене — випустили. А море мені було заказано. Пішов працювати на завод скромним інженером. Запропонував кілька рацпропозицій, закінчив інститут патентознавства, здобувши третю вищу освіту. Дожив до повного розвалу підприємства й у критичному віці став безробітним. А серце щеміло.

За існуючими міжнародними ППЗС (правила попередження зіткнення суден) в умовах обмеженої видимості передбачено різке зниження ходу судна аж до повної зупинки, а маневрування здійснюється за звуковими сигналами. Мій метод дає можливість, використовуючи РЛС і просторову уяву штурманів, не знижувати швидкості, при цьому досягаючи високого економічного ефекту від збільшення провізної спроможності флоту.

Море кликало

І знаєте, відчував, що ще не все закінчено. У 1994 року телефонний дзвінок довів мені, що я правильно відчував. Норвезький капітан, мій друг по морю, запросив у судноплавну компанію «ALATOM STAR SHIPPING». А чому мене? Треба було працювати на казино, що щовечора вирушало в нейтральні води (тоді азартні ігри заборонені були у багатьох країнах), а ранком його треба було швартувати біля причалу, незважаючи ні на що. Там мій метод спрацьовував чудово. Колега знав його і вірив йому беззастережно. Знав, що за будь-якої погоди, на стабільній швидкості я зроблю все, як треба.

Мені не зрозумілий був опір моєму методу нашої влади. Щоправда, зрозуміло — вони вважали, що я їх «підсиджую». А я всього лиш хочу, щоб не гинули люди, а країна одержувала економічну вигоду. Адже мій метод украй необхідний під час транспортування вантажів, такий, що забезпечує дотримання графіка доставки вантажів, швидкохідний за будь-якої погоди. Як відомо, 1966 рік увійшов в історію судноплавства як рік початку контейнерної революції. А за тоннажем, вантажообігом і кількістю відвідуваних портів флот Чорноморського морського пароплавства (ЧМП) посідав перше місце в колишньому СРСР. Але! Захід уже 10 років успішно впроваджував контейнерну систему, а в нас нарощували «морських скороходів», одержуючи за це навіть Державні премії. «Fairplay» у 1975 році писав: «Росіяни побудували величезний помилковий флот, цілком непридатний». Нам ж, борючись з такими новаторами, як я, запізнилися з контейнерами років на 35—40. Нерентабельність цих велетів-суден спричинила їхню абсолютну неконкурентоспроможність. І це було однією з істотних причин загибелі ЧМП. Та це окрема розмова. Страшніше бачити смерть людей. Я відстежую й аналізую всі аварії, що стаються в світі не тільки в морі, а й у повітрі. Важко усвідомлювати, що всього цього можна було уникнути. Я довів — ходіння по морю може бути і має бути безаварійним. Ніколи і ніхто мені не доведе, що є хтось більш винний, ніж капітан судна. Усе залежить тільки від нього. Природний хист має бути. Адже нікому не спаде на думку навчати в консерваторії людину, котра не має слуху. А в капітана повинен бути обов'язково свій «слух» — просторове мислення, яке дасть змогу об'єднати показання приладів, візуальне сприйняття ситуації, проаналізувати це і швидко прийняти правильне рішення. Він повинен бути високо професійно підготовлений. А у тій одеській «мореходці» кожен другий професор — в минулому аварійний капітан. Дисципліну «маневрування» веде... колишній рибалка. Він ніколи не плавав на серйозних суднах. Викладає по планшеті, замість того, щоб розвивати просторове мислення майбутнього капітана.

Наставляння старої школи — у разі аварійної ситуації давати задній хід і кидати тріску, щоб довести з її допомогою невинність відсутністю ходу в момент зіткнення. Та не про свою «правоту» має думати капітан, а як врятувати ситуацію, і в результаті — людей.

От в Азовському морі корабельні аварії були. Мовляв, стихія. Дурниці це все! З будь-якою стихією треба справлятися. На гребені хвилі утримати судно від розколювання можна, тільки треба бути готовим. Для цього і служить мій метод, яким я користувався не раз. У 1954 році відходив від причалу №2 Одеської нафтогавані. Вітер дув у лівий борт силою до восьми балів. Несподівано, без команди, буксир, що нас відтягував, віддали. І корма під дією вітру помчала на причал. Я відразу ж дав гвинтам повний вперед — цей маневр дав можливість утримати корму і пройти між виступами причалів «2» і «3».

А от цей зуб кашалота мені подарували в 1962 році, коли у шторм 12 балів на танкері «Пенза» зуміли передати паливо на китобійну базу «Советская Украина». При підході до Новоросійська в «борі» (шторм 12 балів) одержав наказ робити розворот на 180 градусів і йти у відкрите море. Але я знав, що судна, які розвертаються, були викинуті на берег. У нашій «безаварійній школі» (метод Морозова. — **Авт.**) був розроблений метод безаварійного швартування в умовах урагану. І ми відшвартувалися. Все це я ще раз переживав у душі, коли аналізував трагедію аеробуса «А-320» у Сочі — ситуація була «один в один», тільки у повітрі.

Важливим є вміння капітана взяти відповідальність на себе за прийняте рішення. Навіть якщо потім «за порушення» покарають, але ти розрулиш ситуацію і врятуєш людей! Так було зі мною в Босфорі, коли не зважив на думку лоцмана, взяв керування на себе й ледве встиг вберегти корабель від тарана.

Наставляння старої школи — у разі аварійної ситуації давати задній хід і кидати тріску, щоб довести з її допомогою невинність відсутністю ходу в момент зіткнення. Та не про свою «правоту» має думати капітан, а як врятувати ситуацію, і в результаті — людей.

Незабаром почнеться суд у Гонконгу з катастрофи українського «Нефтегаза-67». І там капітан, як і на «Нахимове», буде доводити свою правоту. І не хочуть розуміти, що загибель людей не від зіткнення суден, а через відсутність аварійних процедур. Усього цього можна уникнути, якщо використовувати мій метод, простий і перевірений півстолітньою практикою. За кордоном його вже беруть на озброєння. Я просто дарую його закордонним капітанам. Не так давно була нарада ректорів морських вузів світу в нас в Одесі, я їм усім англійською мовою (вона моя майже рідна) роздав брошури з «методом Морозова», як його вже давно почали називати. Вони дуже дякували. Зі Швеції нещодавно надійшов лист, просять розповісти про себе і свої «ходіння за три моря»... Але ж у мене й архів аварій який докладний! У нас у «мореходці» немає навіть такої дисципліни, як «історія катастроф на морі», де можна було б учитися на чужих помилках.

Мені 81 рік. І найбільше щастя в моєму житті — знати, що мої розробки допомагають майбутнім і нинішнім капітанам бути безаварійними, як це і має бути. Сьогодні вже немає повного заперечення мого методу. І потай бігають до мене курсанти. І запрошують у «мореходку» як ветерана немов поділитися досвідом. Залишилися тільки острівці неприйняття. Тож що заважає запустити безаварійний метод у роботу?! Може, чекають моєї смерті, щоб не визнавати, що помилялися?

Післямова

На початку 70-х років XIX століття Міжнародна ліга судновласників пообіцяла відлити пам'ятник з чистого золота тому, хто запропонує надійний спосіб захисту суден від аварії у морі. Людині, з якою я спілкувався, пам'ятник із золота не потрібен. Олексій Васильович стверджує, що його безаварійний метод — повинен бути не закордонною «фішкою», а пріоритетом України, Одеси, морської академії.

Записав В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Фото автора.

У капітана повинен бути обов'язково свій «слух» — просторове мислення

За прогнозами, товарообіг між Україною і Вірменією до кінця року сягне 300 млн. доларів США — Посольство України у Вірменії *(Укрінформ)*

21 інвалід Миколаївщини з нагоди Дня незалежності України отримав у подарунок спецавтомобіль *(Укрінформ)*

Пишаємося сумлінною працею — Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Попри всі проблеми в державі, Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності успішно функціонує і стабільно забезпечує виконання покладених на нього функцій, що досягається шляхом ефективної консолідації страхових коштів та раціонального їх використання. Безперечно, це є його головним досягненням за час існування.

Важливо і особливо відповідально в роботі фонду є те, що він мусить якнайкраще допомогти людям, своєчасно прийняти виважені й правильні рішення. Тож за кошти Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності здійснюються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг: допомога при тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною), допомога при вагітності й пологах і на поховання (окрім деяких випадків), санаторно-курортне лікування, часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв, дитячих оздоровчих закладів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, позашкільне обслуговування дітей (придбання дитячих новорічних подарунків).

Хоча економічна ситуація в Україні непроста, фонд завжди акумулює всі свої можливості, думає, працює. Витрати на виплати допомог стабільно зростають з початку функціонування фонду і дотепер. З тимчасової непрацездатності витрати зросли з 882 млн. грн. у 2001 р. до 2963 млн. грн. у 2007 р. По вагітності та пологах, відповідно, — з 170 млн. грн. до 854 млн. грн. А у 2005—2006 рр. фонд успішно і своєчасно здійснював виплати у значно збільшеному розмірі при народженні дитини та по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Шахраї є всюди, і фонд часто стикається з проблемою викриття тих, хто незаконно, без будь-яких підстав, отримує ту чи іншу допомогу. У зв'язку з цим фондом постійно вживаються відповідні заходи, які роблять його діяльність ефективнішою. Так, забезпечуючи виконання бюджету фонду за 2007 рік, управління з питань соціальних виплат та експертизи тимчасової непрацездатності відповідно до його основних завдань та функцій з метою вивчення причин, які негативно впливають на виконання бюджету, здійснило 15 перевірок правильності застосування чинного законодавства при призначенні та виплаті матеріального забезпечення, обгрунтованості видачі та продовження лікарняних застрахованим особам.

Окрім того, спільно з МОЗ України опрацьовано Положення про експертизу тимчасової непрацездатності та Інструкцію про порядок здійснення контролю за станом експертизи тимчасової непрацездатності, запроваджено щоквартальний моніторинг обгрунтованості видачі та продовження лікарняних, що дасть можливість здійснити заходи із запровадження контролю за станом експертизи і, відповідно, запобігти необгрунтованим витратам коштів на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Одним із пріоритетних завдань фонду є якісне та повноцінне літнє оздоровлення дітей застрахованих осіб у дитячих оздоровчих закладах.

Спеціалістами Фонду з питань експертизи тимчасової непрацездатності минулого року здійснено перевірку 4 039 закладів охорони здоров'я. За результатами перевірок фонду відшкодовано більш ніж 261 тис. грн. за необгрунтовано виданими (продовженими) лікарняними та путівками у реабілітаційні відділення санаторіїв. До дисциплінарної та матеріальної відповідальності притягнуто 1 249 лікарів. Перевірено 625 звернень від страхувальників. У результаті попереджено виплати за необгрунтовано виданими та необгрунтовано продовженими лікарняними на суму близько 400 тис. гривень.

Здійснення санаторно-курортного лікування для фонду є особливим завданням, адже від стану здоров'я людини залежить і рівень якості її повсякденного життя, і, звичайно, продуктивність праці. За період діяльності фонду окреслилась чітка тенденція щодо збільшення витрат з надання послуг із санаторно-курортного лікування та оздоровлення застрахованим особам та членам їхніх сімей. Якщо у 2001 році витрати фонду по статті «Оздоровчі заходи» були 468 217 тис. грн., то в 2007 році витратили 1102 629 тис. грн. У 2007 році у зв'язку з переданням виплати двох видів допомоги органам соціального захисту витратна частина бюджету скоротилася на 2 127489 тис. грн., внаслідок чого збільшився чисельний показник частки витрат на оздоровчі заходи. Водночас питома вага цих витрат у витратній частині бюджету фонду постійно зменшується.

Завдяки зусиллям фонду понад 300 тис. чоловік щорічно мають змогу поліпшити своє здоров'я у кращих санаторно-курортних закладах України, на базі яких проводиться комплексне лікування, медична реабілітація та профілактика захворювань з максимальним використанням природних лікувальних ресурсів, традиційних та нетрадиційних методів відновлювального лікування.

Варто зазначити, що в загальній системі санаторно-курортного лікування та оздоровлення застрахованих осіб та членів їхніх сімей певне місце посідають санаторії-профілакторії, в яких санаторно-курортне лікування здійснюється без відриву від виробництва в межах звичайної кліматичної зони та без періоду адаптації до нових кліматичних умов. У порівнянні з 2001 роком спостерігається зменшення кількості санаторіїв-профілакторіїв, які частково фінансуються фондом, в основному, за ініціативи їхніх власників у зв'язку з перепрофілюванням або припиненням їхнього функціонування.

Цього року фонд планує оздоровити більш як 345 тис. дітей, витративши понад 171 млн. грн. (у 2001-му — 59 млн. грн.).

Одним із пріоритетних завдань фонду є якісне та повноцінне літнє оздоровлення дітей застрахованих осіб у дитячих оздоровчих закладах. Цього року фонд планує оздоровити більш як 345 тис. дітей, витративши понад 171 млн. грн. (у 2001-му — 59 млн. грн.).

Зараз, на жаль, існує чимало захворювань у дітей через недостатню рухову активність. Тому важливим доповненням до щорічного дитячого оздоровлення є регулярні заняття спортом у спеціалізованих гуртках та школах. За період функціонування фонду збільшилися витрати на часткове фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл удвічі. Окрім проведення навчально-тренувального процесу, за кошти фонду забезпечується оздоровлення учнів таких шкіл на базі оздоровчо-спортивних закладів.

Постійно збільшується кількість страхувальників, що обслуговуються фондом: станом на кінець 2007 р. кількість страхувальників на обліку у фонді становила 1 231 174, що порівняно з 2001 роком на 700 857, або в 2,3 разу більше.

Відповідний контроль за функціонуванням закладу, а також його відповідність нормативно-правовим актам — це ті ланки, без яких не обходиться більшість організацій. У фонді контрольно-ревізійна робота спрямована на здійснення внутрішнього (комплексні і тематичні перевірки органів фонду) та зовнішнього контролю (ревізії страхувальників та інших отримувачів коштів фонду). Органами фонду постійно вживаються заходи щодо посилення контрольної роботи з питань наповнення бюджету, законності проведення виплат за кошти фонду та повноти застосування фінансових санкцій за несвоєчасну і неповну сплату страхових внесків. Згідно з нормативною базою фонду спеціалістами робочих органів відділень фонду здійснюються планові і позапланові перевірки страхувальників. До порушників законодавства по коштах соціального страхування органами фонду застосовуються фінансові (штрафні) санкції відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Юридичною службою Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності здійснюється робота з опрацювання проектів законів України, нормативних актів Кабінету Міністрів України, готуються інструкції та положення з питань функціонування фонду, представляються інтереси фонду в судових інстанціях, надаються консультації страхувальникам та застрахованим особам.

Тож, зважаючи на ту відповідальність, яку несе і обов'язково нестиме Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, можна із впевненістю стверджувати, що він посідає важливе місце в соціальній інфраструктурі України й відіграє значну роль у забезпеченні добробуту наших громадян. Працівники та керівництво фонду завжди відкриті до прозорого діалогу з громадськістю щодо своєї діяльності і будуть раді прийти на допомогу кожному українцю.

С. САНЧЕНКО,
директор Виконавчої дирекції Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Завдяки зусиллям фонду понад 300 тис. чоловік щорічно мають змогу поліпшити своє здоров'я

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДП ВАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Вуглегірськенергобуд" повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється активи ДП ВАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Вуглегірськенергобуд": 1. Будівля автомийки (літ. Ж-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 127,7кв.м., початкова ціна продажу - 18806,72грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 940,34грн. 2. Адміністративна двоповерхова будівля з підвалом (літ. Б-2), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 1019,0кв.м., початкова ціна продажу - 135063,82грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 6753,19грн. 3. Адміністративна двоповерхова будівля з підвалом (літ. Б-2), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 95, площа - 1836,6кв.м., початкова ціна продажу - 455810,72грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 22790,54грн. 4. Будівля боксів з оглядовими ямами (літ. М-1,М'-1, М2-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, початкова ціна продажу - 24368,18грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1218,41грн. 5. Будівля цеху гаражу (літ. И-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 72,0кв.м., початкова ціна продажу - 9818,18грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 490,91грн. 6. Вбудовано - прибудоване приміщення столярного цеху (літ. Н-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 114,1кв.м., початкова ціна продажу - 15559,09грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 777,95грн. 7. Будівля операторської (літ. Л-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 22,0кв.м., початкова ціна продажу - 3240,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 162,00грн. 8. Будівля прохідної (літ. Г-1), розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, площа - 11,0кв.м., початкова ціна продажу - 1620,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 81,00грн. 9. Автозаправочна станція (будівлі: операторської, складу з прибудовою та обладнанням) розташована за адресою: Донецька обл., м. Светлодарськ, вул. Енергетиків, 101, початкова ціна продажу - 54911,90грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 2745,60грн. 10. Столярні вироби (вікна, двері, антресолі - 11 найменувань), початкова ціна продажу - 642,19грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 32,11грн. 11. Залізобетонні конструкції (стакани фундам., ферма, балка двускатна, вироби резервуару, прогон - 5 найменувань), початкова ціна продажу - 19628,71грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 981,44грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою об'єктів можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 20 календарних днів до 13.00 год. 12 вересня 2008р. включно. Конкурс відбудеться після 20 календарних днів 15 вересня 2008р. об 11.00 у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ДП ВАТ "Донбасенергобуд" БМУ "Вуглегірськенергобуд".

Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Постановою господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 12.08.2008 р. по справі №10/32-08 визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Могилів-Подільський молокозавод» (м. Могилів-Подільський, вул. Пушкінська, 146, код ЄДРПОУ 00444493, р/р 26004035526800 АКІБ «УкрСиббанк», м. Харків, МФО 351005, Могилів-Подільське відділення 642).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Болховітіна Віталія Михайловича - м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 2, к. 412, ліцензія АВ №158383 від 06.11.06 р.

Письмові заяви кредиторів, з підтверджуючими вимоги документами, приймаються господарським судом протягом 30 днів з дня публікації оголошення. Копії заяв кредиторів направляються боржнику та ліквідатору майна.

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 25.06.2008 року по справі №Б11/180-08 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Творче Об'єднання «Ангажемент» (Київська область, Броварський район, с. Світильня, вул. Корольова, 4, код ЄДРПОУ 23734472) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Консалтингова Компанія «Квант» (02222, м. Київ, пр-т Маяковського, 32-д, к. 10, код ЄДРПОУ 34002901).

Печатку, штамп та установчі документи банкрута ТОВ «Творче Об'єднання «Ангажемент» вважати недійсними.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

07.08.2008 р. Господарський суд м. Києва у справі № 50/129, визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно ТОВ «Індустріальний промисловий центр», ЄДРПОУ 34937354, м. Київ, вул. П. Лумумби, 21.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором ТОВ «ЮСТ-Україна» за адресою: 03115, поштове відділення № 115, а/с 72.

07.08.2008 р. Господарський суд м. Києва у справі № 50/128, визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно ТОВ «Конкурсне Бюро», ЄДРПОУ 34937443, м. Київ, вул. П. Лумумби, 21.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором ТОВ «ЮСТ-Україна» за адресою: 03115, поштове відділення № 115, а/с 72.

07.08.2008 р. Господарський суд м. Києва у справі № 50/130, визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно ТОВ «Консалтингова фірма «ПРІОРИТЕТ», ЄДРПОУ 34575518, м. Київ, вул. П. Лумумби, 21.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором ТОВ «АВ Компанія» за адресою: 03115, поштове відділення № 115, а/с 72.

Спостережна рада Кредитної спілки «Тілігул»
(далі — КС «Тілігул»)

повідомляє, що Загальні збори членів КС «Тілігул» відбудуться 28 вересня 2008 року о 16-ій год. за адресою: 57400, Миколаївська обл., Березанський район, Банківський провулок, буд. 1, кв. 3.

Порядок денний:

1. Обрання робочих органів членів КС «Тілігул».
2. Припинення діяльності КС «Тілігул» як юридичної особи шляхом ліквідації.
3. Призначення (за погодженням з Державним реєстратором) складу ліквідаційної комісії.
4. Встановлення порядку і строків припинення КС шляхом ліквідації.
5. Визначення уповноваженої особи, яка зобов'язана подати до Державного реєстратора заяву про внесення інформації щодо прийняття рішення про ліквідацію КС, копію рішення загальних зборів членів КС «Тілігул» та інших документів, передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб.»
6. Інші питання, необхідні для припинення діяльності КС «Тілігул» шляхом ліквідації.

З матеріалами стосовно Порядку денного можна ознайомитися з 9-ої год. до 18-ої год. за адресою проведення Загальних зборів членів КС «Тілігул».

Пропозиції щодо Порядку денного Загальних зборів членів КС «Тілігул» приймаються за адресою Загальних зборів.

Для участі в Загальних зборах членам та їх представникам необхідно мати документ, що посвідчує особу. Представники членів підтверджують свої повноваження у відповідності з чинним законодавством України.

Спостережна рада

Постановою Господарського суду м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 14.08.08 р. по справі № 24/180-б визнано банкрутом ТОВ «Виробнича компанія «Сервісоптім-Т» (м. Київ, вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3), код ЄДРПОУ 35557243. Ліквідатором призначено ТОВ «МАСЛА І МАСТИЛА» (код ЄДРПОУ 24589428). Заяви кредиторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення за адресою: 03113, м. Київ, вул. Лагерна, 46/48, кв. 40.

Господарський суд Запорізької обл. (69001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 31.07.08 по справі № 21/66(08) визнав банкрутом Закрите Акціонерне Товариство «Металург монтаж-204» (ЄДРПОУ — 01415157, 69008, м. Запоріжжя, вул. Калібрована, 15, Банківська установа, яка здійснює розрахунково-касове обслуговування банкрута — Філія «Запорізьке центральне відділення Промінвест банку», м. Запоріжжя, та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Іщенко В. Д. (ліцензія АВ № 307221 від 29.01.07, 72311, м. Мелітополь, а/с - 21, т/ф (0619) 42-09-74.

Ухвалою господарського суду Київської області (м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 06.08.2008 року порушено справу № Б11/195-08 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Ставищепродтовари» (юридична адреса: Київська обл., смт. Ставище, пров. Радянський, 3, ЄДРПОУ 05583319) та введено процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна банкрута призначено Монакова В. О. (Ліцензія Серія АБ № 116053 від 10.11.2004 року, пош. адреса: м. Київ, просп. Червонозоряний, буд. 96, кв. 22).

Вимоги кредиторів просимо надсилати протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення за вищевказаними адресами у відповідності до законодавства України.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 07.08.2005 р. у справі № 28/90-б Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрсан-М» (ідентифікаційний код - 30440694; 04073, м. Київ, пр. Московський, буд. 21-А; рахунок № 26001010751001 у КРУ ВАТ КБ «Надра», МФО 320564) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцензія Міністерства економіки України, Серія АБ № 176155 від 02.08.2005 р.), 03127, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, буд. 126, корп. 3, кв. 18.

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 25.06.2008 року по справі №Б11/179-08 визнав банкрутом Приватне підприємство «КЛАСИК-ТЕХ» (Київська область, м. Біла Церква, шосе Сквирське, 194, код ЄДРПОУ 33679445) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Приватне підприємство «КОНТА» (02222, м. Київ, пр-т Маяковського, 32-д, к. 10, код ЄДРПОУ 30860660).

Печатку, штамп та установчі документи банкрута ПП «КЛАСИК-ТЕХ» вважати недійсними.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 12.02.2008 року № 23/41-б Товариство з обмеженою відповідальністю «Тріо-777» (юридична адреса: 04116, м. Київ, вул. Васильєвської Ванди, буд. 18, код ЄДРПОУ 32829287) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Авіста» (03056, м. Київ, вул. Індустріальна, 27, кім. 701).

Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія державної госпрозрахункової установи
«Агентство з питань банкрутства» в Чернівецькій області
організовує повторний аукціон з продажу майна банкрута -
Товариства з обмеженою відповідальністю «Подвір'ївське».

Для продажу пропонуються:

Лот №1 Трактор Т-70СМ, інв.№16, початкова ціна 11565 грн.; Лот №2 Трактор Т-150, інв. № 5, поч. ціна 4110 грн.; Лот №3 Трактор Т-150К, реєстр. № 3137ЧС, поч. ціна 10500 грн.; Лот №4 Трактор ЮМЗ-6АЛ, реєстр. №4543ЧЕ, початкова ціна 5570 грн.; Лот №5 Трактор ЮМЗ-6АЛ, інв.№9, поч. ціна 6115 грн.; Лот №6 Трактор ЮМЗ-6АЛ, інв.№44, поч. ціна 6820 грн.; Лот №7 Кукурудзозбиральний комбайн КСКУ-6А, інв. №10, початкова ціна 16390 грн.; Лот №8 Кормозбиральний комбайн КПКУ, інв. №26, поч. ціна 4630 грн.; Лот №9 Гичкозбиральна машина БМ-6Б, інв. №11, початков ціна 2210 грн.; Лот№10 Гичкозбиральна машина БМ-6Б, інв.№12, почат. ціна 2980 грн.; Лот№11 Зернозбиральний комбайн СК-5М-1»Нива», інв.№19, поч. ціна 7755 грн.; Лот №12 Зернозбирал. комбайн СК-5М-1 «Нива», інв.№23, поч. ц. 6200 грн. Ціни з ПДВ. Майно знаходиться за адресою: с. Подвір'ївка, Кельменецький р-н, Чернівецька обл. Умови участі та оформлення заявок у відкритих торгах (аукціоні) за телефонами (0372) 584368, 80505228757. Заявки приймаються за адресою м. Чернівці, вул. Головна, 44/24, Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства» в Чернівецькій області. Останній день подання заявок 19 вересня 2008 року. Аукціон відбудеться 23 вересня 2008 року о 10 годині за адресою: м. Чернівці, вул. Головна, 44/24, Чернівецька Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства».

---

1. Оголошення про проведення відкритих торгів

1. Замовник торгів: ***ТОВ "Краматорськтеплоенерго" код за ЄДРПОУ 34657789***

1.1. Поштова адреса ***84305, Україна Донецька обл..м.Краматорськ, вул. Орджонікідзе,5.***

1.2. Контактні телефони ***(06264) 3-97-39, 3-97-33 факс 3-12-67.***

2. Інформація про процедуру закупівлі: **Вугілля енергетичне марки АШ**

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: за поштовою адресою, надіславши письмовий запит або факс - повідомлення про бажання участі у відкритих торгах

4. Кінцевий термін подання **- до 13.00 - 02 вересня 2008 року.**

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнав банкрутами та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно: Товариства з обмеженою відповідальністю «Сан Макс-360» (03191, м. Київ, вул. Лятошинського, 4А/289; код ЄДРПОУ 35139101), постанова № 24/171-б від 14.08.2008 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «АДЖЕСТ ГРУП» (03134, м. Київ, вул. Булгакова, буд. 16; код ЄДРПОУ 35121686), постанова № 24/178-б від 14.08.2008 р.; Приватного підприємства «ІНТЕРМАСТЕР» (04073, м. Київ, вул. Фрунзе, буд. 160-Б; код ЄДРПОУ 34044700), постанова № 24/179-б від 14.08.2008 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «ПАН-ТЕХНОКОМ» (04080, м. Київ, вул. Фрунзе, буд. 20-22; код ЄДРПОУ 34818083), постанова № 24/235-б від 14.08.2008 р.; Приватного підприємства «ТАФФІЯ-СЕРВІС» (04107, м. Київ, вул. Підгірна/Татарська, буд. 3/7; код ЄДРПОУ 34620455), постанова № 24/236-б від 14.08.2008 р..

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бенедюка Сергія Степановича (03110, м. Київ, а/с 157; ліцензія серії АВ № 081128 від 17.07.2006 р.).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрутів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора та господарського суду міста Києва.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 29.07.2008 р. по справі № Б 29/19-07 перейдено до загальної процедури банкрутства суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи Ісланової Віри Миколаївни (ДРФО 1875415346, 49000, пр. Правди, б. 63, кв. 15, м. Дніпропетровськ; п/р 262034141 у ДФ ВАТ АБ «Укргазбанк», МФО 305448). Ліквідатор - Глядченко Володимир Миколайович (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1-А, м. Дніпропетровськ) від 05.08.2008 р. по справі № Б 29/163-08 визнано банкрутом Приватне підприємство «Арум» (ЄДРПОУ 34685140, 49000, вул. Волгоградська, б. 11-А, м. Кривий Ріг; п/р № 26001013100509 в Дніпропетровській філії ВАТ «Іноваційно-промисловий банк», МФО 306986), відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначений Глядченко Володимир Миколайович (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 30.07.08 р. по справі № 49/139-Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариство з обмеженою відповідальністю «Спецгрупмаш» (04111, м. Київ, вул. Щербакова, буд. 51-Б; код ЄДРПОУ 34695557).

Ліквідатором призначено Ткачука В. О., ліцензія АБ № 216771 від 10.03.2005 року (02068, м. Київ, вул. Г. Ахматової, буд. 9/18, кв. 2).

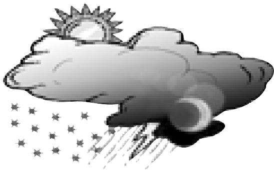
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ВАТ "Сивашський аніліно-фарбовий завод" (код ЄДРПОУ 04601955) арбітражний керуючий Петухова Л.В. ПОВІДОМЛЯЄ всіх зацікавлених осіб про те, що на повторний публічній конкурс, якій мав відбутися 14 серпня 2008 року не відбувся у зв'язку з відсутністю заяв.

Згідно з рішенням комітету кредиторів банкрута від 15/08/08 р. боргові зобов'язання ТОВ "СИВАШСЬКИЙ ХІМІЧНИЙ ЗАВОД" (код ЄДРПОУ 33361254, адреса: 96012, АР Крим, м. Армянськ, промзона; п/р № 2600700025104 в філії ВАТ "Укрэскімбанк" в м. Армянську, МФО 384878) перед банкрутом, які виникли внаслідок виходу банкрута зі складу засновників боржника з остаточним терміном їх погашення - 27 серпня 2008 року продані на користь ВАТ ДАК "ТИТАН" за ціною - 10'400'000,00 грн.

Згідно з рішенням комітету кредиторів банкрута від 15/08/08 р. боргові зобов'язання ТОВ "СИВАШ-ЕНЕРГО" (код ЄДРПОУ 3320159; адреса - 96012, АР Крим м. Армянськ, промзона; п/р № 26007052450З в філії "Кримська дирекція" АБ "Кліринговий дім", м. Сімферополь, МФО 384920) перед банкрутом, які виникли внаслідок виходу банкрута зі складу засновників боржника з остаточним терміном їх погашення - 20 листопада 2008 року продані на користь ВАТ ДАК "ТИТАН" за ціною - 5'780'000,00 грн.

Одночасно просимо врахувати, що вказане в попередній об'яві, яка була розміщена в цій газеті 11/07/08 року найменування - ДАК "ТИТАН" насправді повинно бути таким - ВАТ ДАК "ТИТАН".

24 серпня вдень у західних, а місцями і в північних та центральних областях — короткочасні дощі з грозами, на решті території без опадів. Температура вночі 15—22° (25 серпня у західних областях 10—14°); вдень 26—32° (24 серпня у південній та східній частині 31—36°), у західних, а 25 серпня і у північних областях 19—25°

ЦЬОГО ДНЯ, 23 СЕРПНЯ

❐ 1863. Помер великий російський актор Михайло Щепкін, друг Шевченка. ❐ 1908. Народився Лаврін Гроха, письменник-гуморист, драматург. ❐ 1939. СРСР підписав з Німеччиною договір про ненапад та секретні протоколи до нього (пакт Ріббентропа—Молотова). ❐ 1943. Закінчилася битва на Курській дузі. Визволено від німецько-фашистської окупації Харків. ❐ 1948. Створено Всесвітню раду церков. ❐ 1988. Розпочався піший радянсько-американський Похід миру за маршрутом Одеса—Київ. ❐ 1998. Встановлено звання «Герой України». Найвища нагорода держави. Перший удостоєний — Борис Патон.

Роман Гонтюк — з Надвірної

До корпункту «Голосу України» в Івано-Франківській області звертаються читачі з проханням виправити неточність. Річ у тім, що ЗМІ і наша газета, зокрема, бронзового призера Олімпійських ігор у Пекіні Романа Гонтюка назвали «львівським дзюдоїстом». Насправді він із Прикарпаття. Народився в місті Надвірна, є вихованцем тамтешньої школи дзюдо, виступає за спортивні товариства «Динамо», «Україна». Постійним тренером його є заслужений тренер України Євген Боднарук. Роману Гонтюку 24 роки. Він заслужений майстер спорту України, офіцер Служби безпеки України. На попередній Олімпіаді в Афінах був срібним призером. Як розповів Роман Гонтюк журналістам на прес-конференції в Івано-Франківську, перед Олімпіадою в Пекіні він отримав травму коліна, через що важко було розраховувати на золоту медаль, як планував раніше. Спробує її здобути на наступній Олімпіаді, до якої почне готуватися після короткого відпочинку. Однак Роман дуже радий, що своєю першою медаллю в скарбничці нашої збірної на Олімпійських іграх в Пекіні підняв бойовий і моральний дух українських спортсменів.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.
Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

GMP реконструюватиме НСК «Олімпійський»

Державне підприємство «Національний спортивний комплекс «Олімпійський» уклало з компанією GMP Generalplanungsgesellschaft mbH (Німеччина) договір на виконання проектних робіт з реконструкції НСК «Олімпійський», повідомляє офіційний сайт Міністерства у справах сім'ї, молоді і спорту.

Договір набув чинності у момент підписання і діятиме до 30 червня 2010 року. Упродовж терміну дії договору німецька сторона надаватиме проектно-кошторисну документацію у три етапи: перший етап — надання техніко-економічного обгрунтування проекту (60 днів), другий етап - робочий проект (180 днів), на третьому етапі виконавець перейде до видачі робочої документації для ведення будівельних робіт.

«Золото» пекінського карбу

Нагороди сестер Добринських

В аеропорту Бориспіль олімпійську чемпіонку з багатоборства вінниччанку **Наталю Добринську (на знімку)** зустрічали її батьки Любов Аполлінаріївна та Володимир Степанович, а також старша сестра Вікторія.

Щасливим днем для Наталії стала субота, 16 серпня. На її честь у Пекіні звучав Гімн України. Її сестра Вікторія — теж багатоборка— змагалася у Фінляндії на міжнародних змаганнях з легкої атлетики і перемогла. Сестри раділи зустрічі, вітали одна одну. А мама тим часом раз по раз змахувала сльозинки радості.

Фото Ольги ТАНАСІЙЧУК (Укрінформ).

— Я також у дитинстві захоплювалася легкою атлетикою, — каже Любов Аполлінаріївна, відома у Вінниці журналістка, — брала участь у всеукраїнських змаганнях, мала непогані результати. Та батьки не схвалювали мої прагнення. Довелося залишити спорт. Своє давнє захоплення втілила у доньках і дуже пишаюся цим. Спочатку спортивну школу стала відвідувати Вікторія, а тоді загітувала молодшу сестричку, привела її у спортзал. Першою з Добринськими почала працювати тренер спортшколи Ірина Шаповалова. Згодом їхні спортивні здібності у багатоборстві розвинув Віктор Постемський, нині заслужений тренер України.

Наталя згадала ще одного свого наставника — російського тренера Володимира Кудрявцева.

— В Україні тренерів з багатоборства небагато, — каже олімпійська чемпіонка, — у кожного з них я щось взяла для себе. А з Кудрявцевим здебільшого консультувалася. Він жартома каже, що в Україні знає двох сильних людей: Вірастюка і Добринську.

На Олімпіаді Наталя встановила світовий рекорд у штовханні ядра — 17 метрів 29 сантиметрів. Саме після цієї вправи вінниччанка вийшла в лідери. Загалом вона перевершила п'ять своїх попередніх показників. Але перемогу їй принесли саме силові дисципліни. У метанні списа Добринська перевершила свій результат на 1,36 метра. Фантастичний кидок на 48,6 метра забезпечив їй перевагу над переслідувачкою, американкою Хіліс Фонтейн. Цій спортсменці фахівці пророчили перемогу, серед претендентів називали також нашу Людмилу Блонську. Але на найвищу сходинку п'єдесталу піднялася Наталя Добринська.

— До Олімпіади в Пекіні я почала готуватися одразу після виступу в Афінах, на попередніх Олімпійських іграх у мене був восьмий результат, — згадує спортовка. — Знаєте, коли я відпочивала? Тоді, коли бігала кроси у лісі. Геть відкинула всі передстартові хвилювання. Так зуміла себе налаштувати. Повторювала про себе, що Олімпіада це ті самі змагання, яких у моєму житті було чимало.

В ту щасливу для Наталі суботу її мати разом з колегою по роботі журналісткою Оксаною Пустовіт сиділи у кафе «Спорт тайм» біля великого екрана телевізора. Оксана каже, що Любов Аполлінаріївна хвилювалася більше, ніж донька. І молилася, і плакала, і благала. Коли оголосили результат, присутні в залі не приховували емоцій. Представник адміністрації закладу, коли довідався, що у них присутня мати чемпіонки, приніс пляшку шампанського і першим привітав з перемогою.

— Наталці не раз пропонували виступати за іншу країну, — каже Любов Аполлінаріївна. — Але вона щоразу відмовлялася, хоча їй обіцяли створити такі умови, про які у нас можна тільки мріяти.

За словами матері, донька перед поїздкою до Пекіна сама шукала спонсорів, оббивала пороги відомих підприємців, не всі, звичайно, допомогли.

— Я витрачала на підготовку до змагань усі кошти, які заробляла на комерційних виступах, — приєднується до розмови олімпійська чемпіонка. — Тих грошей, які дає держава, вистачає на тиждень для масажу. А як нас, «збірників», екіпірують, соромно згадувати.

Після виступу в Афінах міська влада Вінниці пообіцяла спортсменці однокімнатну квартиру. Наталя таки отримала її, щоправда, трохи із запізненням. Ключі вручили незадовго перед поїздкою до Китаю. Тому обжити помешкання спортсменці ще не вдалося. Але Наталя рада своєму «гніздечку». Їй дуже подобається тренуватися у рідному місті. Каже, у Вінниці найкращий тренажерний зал у ДСТ «Колос», вихованкою цього товариства є олімпійська чемпіонка. «Я б із цього залу днями не виходила, — усміхається Наталя, — він найкращий в Україні. Може, тому, що я так палко люблю своє рідне місто».

Олімпійська чемпіонка радить батькам брати своїх діток за руку і приводити у спортивні зали, такі, як у «Колосі», чи інші, на різні види спорту, бо дитині потрібен перший крок.

Поки Добринські дружною сім'єю поверталися з Борисполя до Вінниці, їм по телефону повідомили, що міська влада підготувала сюрприз для «золотої» землячки.

Віктор СКРИПНИК,
Вінниця.

Для довідки

Наталі Добринській 26 років (народилася 29 травня 1982 р. у Вінниці). Займатися легкою атлетикою почала з шести років. Випускниця Вінницького державного педагогічного університету, факультет фізвиховання. Майстер спорту міжнародного класу. Кращі результати: друге місце на чемпіонаті світу-2004, третє місце на чемпіонаті Європи-2005, шосте місце на чемпіонаті світу-2007, перше місце на Олімпіаді-2008 у Пекіні.

Табло Олімпіади

21 серпня

Сучасне п'ятиборство. Чоловіки. 1. Моісеєв (Росія). 2. Крунголкас (Литва). 3. Заднєпровскіс (Литва).

Легка атлетика. Жінки. Метання списа. 1. Спотакова (Чехія) — 71,42. 2. Абакумова (Росія). 3. Обергфол (Німеччина). Біг на 200 м. 1. Кемпбелл-Браун (Ямайка) — 21,74. 2. Фелікс (США). 3. Стюарт (Ямайка). Чоловіки. Потрійний стрибок. 1. Евора (Португалія) —17,67. 2. Ідоу (Велика Британія). 3. Сендс (Багами). Біг на 110 м з бар'єрами. 1. Роблес (Куба) — 12,93. 2. Пейн (США). 3. Олівер (США). Біг на 400 м. 1. Мерріт (США) — 43,75. 2. Урінер (США). 3. Невілл (США).

Стрибки у воду. Жінки. Вишка 10 м. 1. Чень Жолінь (Китай). 2. Гейманс (Канада). 3. Ван Сінь (Китай).

Таеквондо. Чоловіки. До 68 кг. Фінал. Сон Таеджін (Корея) — Лопес (США) 3:2. Жінки. До 57 кг. Фінал. Лім Сюджен (Корея) — Танрікулу (Туреччина). 1:0

Футбол. Жінки. Фінал. США—Бразилія. 1:0. Матч за 3-є місце. Німеччина—Японія. 2:0.

Водне поло. Жінки. Фінал. Нідерланди—США. 9:8 (4:2, 1:3, 2:1, 2:2).

Вільна боротьба. До 96 кг. 1. Мурадов (Росія). 2. Тігієв (Казахстан). 3. Гогшелідзе (Грузія) і Газюмов (Азербайджан). До 120 кг. 1. Таймазов (Узбекистан). 2. Ахмедов (Росія). 3. Мусульбес (Словаччина) і Муталімов (Казахстан).

22 серпня

Волейбол пляжний. Чоловіки. 1. США. 2. Бразилія. 3. Бразилія.

Легка атлетика. Чоловіки. Спортивна ходьба. 50 км. 1. Шварцер (Італія). 2. Теллент (Австралія). 3. Нижегородов (Росія).

Веслування на байдарках і каное. Гладка вода. Жінки. Байдарки-четвірки (500 м). 1. Німеччина. 2. Угорщина. 3. Австралія. Чоловіки. Байдарки-одиночки (1000 м). 1. Бребентс (Велика Британія). 2. Арсен (Норвегія). 3. Воллес (Австралія). Каное-одиночки (1000 м). 1. Вайда (Угорщина). 2. Кал (Іспанія). 3. Голл (Канада). Байдарки-двійки (1000 м). 1. Німеччина. 2. Данія. 3. Італія. Каное-двійки (1000 м). 1. Білорусь. 2. Німеччина. 3. Угорщина. Байдарки-четвірки (1000 м). 1. Білорусь. 2. Словаччина. 3. Німеччина.

Велоспорт (ВМХ). Чоловіки. 1. Стромберг (Латвія). 2. Дей (США). 3. Робінсон (США). Жінки. 1. Шауссон (Франція). 2. де Коржуййє (Франція). 3. Кінтнер (США).

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редактор номера Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 6,00 грн. та 4,00 грн., для підприємств і організацій — 20,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 2146

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

